

Skipulagsstofnun
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

15. júní 2022 2205062/DG

Efni: Umsögn Borgarbyggðar vegna „Holtavörðuheiðarlína 1 – matsáætlun“.

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar dags 10. maí 2022 þar sem óskað er umsagnar Borgarbyggðar vegna matsáætlunar Landsnets vegna Holtavörðuheiðarlínu 1. Í erindinu kemur fram að í umsögninni þurfi að koma fram eftir því sem við á hvort Borgarbyggð hafa athugasemdir við það hvernig framkvæmdaraðili hyggst vinna að umhverfismati framkvæmdarinnar, út frá sínu starfssviði, svo sem um skilgreiningu valkosta, gagnaöflun, úrvinnslu gagna, umhverfismat og framsetningu umhverfismatsskýrslu. Einnig, ef á skortir, hvaða atriðum umsagnaraðili telur að gera þurfi frekari skil eða hafa sérstaklega í huga við umhverfismat framkvæmdarinnar. Leyfisveitendur skulu í umsögn sinni gera grein fyrir þeim leyfum sem eru á starfssvið þeirra og framkvæmdin er háð.

Í janúar 2022 sendi Borgarbyggð umsögn vegna valkostaskýrslu til Landsnets þar sem Borgarbyggð benti á þá þætti sem sveitarfélagið taldi að væru áriðandi að hefðir væru í huga við val á lagnaleið. Megininntak þeirrar umsagnar var að lögð væri áhersla á gott samráð við alla landeigendur þar sem möguleiki væri á að línan gengi yfir og einnig þá sem hugsanlega gætu orðið fyrir áhrifum s.s. vegna ásýndar og hljóðs. Áhersla væri lögð á verndun ræktanlegs lands og takmörkun á landnotkun lágmarkuð eins og mögulegt er. Hugað sé að gæðum byggðar, bæði í dreifbýli og í þéttbýli sem og í sumarhúsabyggðum. Borgarbyggð lagði einnig áherslu á og telur það mjög brýnt að eldri lína verði lögð niður, sameinuð nýrri línu eða lögð í jörð, eins og hægt sé til þess að lágmarka áhrif, sérstaklega með tilliti til samlegðaráhrifa.

Ósk um umsögn vegna Holtavörðuheiðarlínu 1 var lögð fyrir skipulags- og byggingarnefnd þann 10. júní 2022 og fyrir umhverfis- og landbúnaðarnefnd þann 16. júní 2022.

Matsáætlunin tekur til þeirra þátta sem hugsanlega geta orðið fyrir áhrifum og mati á þeim áhrifum. Borgarbyggð telur brýnt að horft verði til samlegðaráhrifa ekki eingöngu í ásýnd heldur einnig í fleiri þáttum t.d. hvað varðar nýtingu lands þar sem helgunarsvæði raflína stækkar mikið ef um er að ræða tvær samliggjandi línur.

Í umfjöllun um heilsu telur Borgarbyggð að skoða þurfi áhrif tengivirkja sem staðsett eru í nálægð við mannabústaði á heilsu fólks, hvort sem um er að ræða ný tengivirki eða núverandi.

Í umfjöllun um aðalskipulag vill Borgarbyggð benda á að í kafla 4.5 Veitur í gildandi aðalskipulagi segir m.a. í umfjöllun um rafveitu:

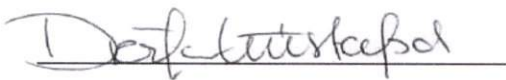
- ✓ Stefnt skal að því að háspennulínum verði ekki fjölgað í sveitarfélaginu; frekar verði horft til þess að leggja háspennustrengi í jörðu eða auka flutningsgetu núverandi háspennulína með hærri spennu.
- ✓ Helgunarsvæði 132 kV háspennulína sé 35-45 m í heildina.
- ✓ Helgunarsvæði 220 kV háspennulína sé 65-85 m í heildina.
- ✓ Gæta þarf að sjónrænum áhrifum háspennulína og –mastra.
- ✓ Skógrækt sé ekki viðhöfð innan helgunarsvæða háspennulína.

Áætluð framkvæmd er því ekki í samræmi við gildandi aðalskipulag Borgarbyggðar.

Þau leyfi sem framkvæmdaraðili þarf að afla sér og eru á hendi sveitarfélagsins er framkvæmdaleyfi og stöðuleyfi en einnig er skipulagsvaldið á hendi sveitarfélagsins.

Borgarbyggð óskar eftir að fram komi upplýsingar um hversu mikið land er undir helgunarsvæði núverandi línu og hversu stórt helgunarsvæðið verður með nýrri línu og hvaða landgerðir falla þar undir.

Virðingarfyllst,

Skipulagsfulltrúi Borgarbyggðar

Skipulagsstofnun

skipulag@skipulag.is

jakob.gunnarsson@skipulag.is

Laugavegi 166

150 Reykjavík

Hvalfjarðarsveit
Innrímel 3
301 Akranes

Sími 433 8500

Kt. 630606-1950

5. júlí 2022

2205036

Umsögn um matsáætlun vegna Holtavörðuheiðarlínu.

Á 1. fundi umhverfis-, skipulags- og náttúruverndarnefndar Hvalfjarðarsveitar þann **20.6.2022** var gerð eftirfarandi bókun:

Landsnet vinnur að og hefur áform um endurnýjun byggðalínunnar og er Holtavörðuheiðarlína 1 mikilvægur hluti þeirrar uppbyggingar. Holtavörðuheiðarlína 1 er matsskyld framkvæmd samkvæmt liðum 2.02 og 10.15 í 1. viðauka laga nr. 111/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana. Holtavörðuheiðarlína 1 er 220 kV loftlína milli Klafastaða í Hvalfirði að nýju tengivirki á Holtavörðuheidi, alls um 90 km löng. Línan er á framkvæmdaáætlun Kerfisáætlunar Landsnets 2020-2029 og áætlað að framkvæmdir hefjist árið 2024.

Landsnet hf. hefur sent Skipulagsstofnun matsáætlun um ofangreinda framkvæmd, móttekin 2. maí 2022, skv. 21. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021.

Óskað er eftir að Hvalfjarðarsveit gefi umsögn um meðfylgjandi matsáætlun ofangreindrar framkvæmdar skv. 21. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021 og 12. gr. reglugerðar nr. 1381/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana.

Landsnet vinnur að og hefur áform um endurnýjun byggðalínunnar og er Holtavörðuheiðarlína 1 mikilvægur hluti þeirrar uppbyggingar. Holtavörðuheiðarlína 1 er matsskyld framkvæmd samkvæmt liðum 2.02 og 10.15 í 1. viðauka laga nr. 111/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana. Holtavörðuheiðarlína 1 er 220 kv loftlína milli Klafastaða í Hvalfirði að nýju tengivirki á Holtavörðuheidi, alls um 90 km löng. Línan er á framkvæmdaáætlun Kerfisáætlunar Landsnets 2020-2029 og áætlað að framkvæmdir hefjist árið 2024.

Landsnet hf. hefur sent Skipulagsstofnun matsáætlun um ofangreinda framkvæmd, móttekin 2. maí 2022, skv. 21. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021.

Óskað er eftir að Hvalfjarðarsveit gefi umsögn um meðfylgjandi matsáætlun ofangreindrar framkvæmdar skv. 21. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021 og 12. gr. reglugerðar nr. 1381/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana.

Í umsögninni þarf eftir því sem við á að koma fram hvort umsagnaraðili hafi athugasemdir við það hvernig framkvæmdaraðili hyggst vinna að umhverfismati framkvæmdarinnar, út frá sínu starfssviði, svo sem um skilgreiningu valkosta, gagnaöflun, úrvinnslu gagna, umhverfismat og framsetningu umhverfismatsskýrslu. Einnig, ef á skortir, hvaða atriðum umsagnaraðili telur að gera þurfi frekari skil

eða hafa sérstaklega í huga við umhverfismat framkvæmdarinnar. Leyfisveitendur skulu í umsögn sinni gera grein fyrir þeim leyfum sem eru á starfssviði þeirra og framkvæmdin er háð.

Umhverfis-, skipulags-, náttúruverndar- og landbúnaðarnefnd (USNL-nefnd) Hvalfjarðarsveitar álitur að línuleið Holtavörðuheidiarlínu 1 verði best fyrir komið meðfram núverandi lagnaleið Vatnshamralínu. Verði Bjarnarholtsleið fyrir valinu að þá verði strengur lagður í jörðu. Þá leggur USNL-nefnd áherslu á að samhliða uppbyggingu Holtavörðuheidiarlínu 1, verði eldri lína aflögð og möstur fjarlægð. Fram hefur komið hjá Landsneti að núverandi Vatnshamralína sem fer frá Brennimel yfir Skarðsheiði og á Vatnshamra muni ekki víkja a.m.k. fyrst um sinn. Sveitarfélagið hefur farið fram á það að ný lína og gamla Vatnshamralínan verði báðar settar á eina staurlínu til þess að minnka áhrifasvæðið og ásýndina.

Eins og fram kemur í skýrslunni þá er meira svigrúm á suðvesturhorninu en annars staðar á línuleiðinni til jarðstrengslagna þar sem flutningskerfið er sterkara. Jafnframt segir að fyrir liggja greiningar sem sýni fram á að möguleikar til jarðstrengslagna á allri leiðinni séu 3-4 km miðað við ástand kerfisins. Óskar USNL-nefnd eftir því að fá nánari upplýsingar um hvar þessi 3-4 km kafli sé á línuleiðinni. Hvalfjarðarsveit hefur áður bent á að fari línan nýja leið frá Klafastöðum og upp fyrir Þjóðveg 47 þá verði hún sett í jörð þar.

Í kafla 6 um verndarsvæði, vil USNL-nefnd benda á að uppfæra mætti mynd 6.1 út frá forsendum friðlýsinga í Hvalfjarðarsveit. Grunnafjörður var friðlýstur árið 1994 sem friðland. Tilgangur friðlýsingarinnar er að vernda landslag og lífríki svæðisins, sér í lagi fuglalíf sem er mjög auðugt. Stærð svæðisins er tæpir 1400 hektarar. Árið 1996 var svæðið samþykkt sem Ramsar svæði og hefur því verið verndað samkvæmt samþykkt um votlendi sem hefur alþjóðlegt gildi. Þá eru í nágrenni framkvæmdasvæðisins vistkerfi sem njóta sérstakrar verndar skv. 61.gr. náttúruverndarlaga eins og votlendi, stöðuvötn og tjarnir.

Í tillögu greinargerðar nýs Aðalskipulags fyrir Hvalfjarðarsveit kemur fram að strandlengjan frá Miðsandi út að Katanesi sé svæði á náttúruminjasrá með fagra strandlengju, fjölbreyttu landslagi og ríku fuglalífi. Í tillögunni er jafnframt gert ráð fyrir hverfisvernd fyrir jökulgarðana sunnan Blákolls og Eiðisvatn og stefnt er að endurheimt votlendis og að á svæðinu verði skapaðar góðar aðstæður fyrir verndun líffræðilegrar fjölbreytni og að fuglalíf verði auðugt. Jökulgarðarnir sunnan Blákolls í landi Fiskilækjar, Skorholts og Narfastaða eru umfangsmiklir og bera vitni um jarðfræðisögu svæðisins. Þessa jökulgarða skal varveita í sem heillegastri mynd. Líklega verða jökulgarðarnir ekki fyrir áhrifum af framkvæmdinni en USNL-nefnd finnst rétt að benda á þessa jarðfræðilegu sérstöðu í nágrenni framkvæmdasvæðisins.

Fuglalíf:

Samkvæmt skýrslunni er talað um möguleg bein áhrif Holtavörðuheidiarlínu 1 á fuglalíf og hætta er á áflugi fugla á loftlínuleiðara og rask og skerðing á búsvæðum fugla og óbein áhrif eru truflun á framkvæmdatíma. USNL-nefnd vill áréttta fjölbreytileika og mikilvægi fuglalífs í sveitarfélaginu, og ekki hvað síst á svæðinu í nágrenni framkvæmdasvæðisins eins og votlendissvæðinu umhverfis Hólmavatn og Eiðisvatn. Áflug skiptir mestu máli hvað fugla varðar og því mikilvægt að taka tillit til þess þegar línustæði er valin staðsetning. Vill USNL-nefnd benda á örninn í þessu sambandi, þar sem hann er í mikilli hættu á ferð sinni milli varp- og fæðisstöðva. Einnig má nefna himbrima sem heldur til á svæðinu og verpir mögulega á og við Eiðisvatn, ásamt grágæs, álft og öðrum öndum.

Vatnalíf:

Valkostir Holtavörðuheidiarlínu 1 þvera nokkrar ár, líkt og þær háspennulínur sem nú liggja um svæðið milli Hvalfjarðar og Holtavörðuheidiar. Í Hvalfjarðarsveit er um að ræða Laxá í Leirársveit. USNL-nefnd bendir á að bæta megi við umfjöllun um Hólmavatn, Kalmansá og Eiðisvatn.

Ásýnd:

Leið valkosta Holtavörðuheidiarlínu 1 fer um ræktað landbúnaðarland með bæjum og sumarhúsum, en einnig svæði sem bera síður ummerki mannsins. Einnig eru fyrir loftlínur á leiðum valkosta, umferðarmannvirki og staðir þar sem vegfarendur stöðva til að njóta hvíldar og útsýnis á ferð sinni. Framkvæmdin mun hafa í för með sér breytingu á ásýnd lands og getur þar með haft áhrif á nýtingu lands t.d. til útivistar og ferðaþjónustu.

Greiningin mun einnig leiða í ljós mismunandi sýnileika innan áhrifsvæðisins. Horft verður til staða sem helst eru viðkvæmir fyrir sjónrænum áhrifum, t.d. dvalarstaði fólks, útsýnisstaði og áningarstaði við fjölfarna vegi og ljósmyndir teknar á völdum stöðum.

USNL-nefnd tekur undir með framkvæmdaraðila að gríðarlega mikilvægt er að vanda vel til þegar kemur að ásýnd og sjónrænum þáttum enda háspennulínur sýnileg mannvirki sem skerða mjög upplifun af landslagi. Mikilvægt að leggja fram áætlun um mótvægisáðgerðir og bæta fyrir neikvæð áhrif eins og framast er unnt. Á það bæði við um mannbústaði, útsýnisstaði, ferðaþjónustu og aðra atvinnustarfsemi. Sama má segja um landslag því háspennulínur skerða sömuleiðis upplifun af landslagi.

Ferðaþjónusta:

USNL-nefnd bendir á að uppfæra þarf mynd 9.1 varðandi ferðaþjónustu í Hvalfjarðarsveit. Inn á þá mynd vantar einnig útivistarsvæðið í Álholtsskógi. Þá má gjarnan koma fram að vegurinn um Hvalfjörð er mikið nýttur til hjólreiða. Þá vantar umfjöllun um hestamennsku og reiðvegi (fjallað er um göngu-hlaupaleiðir og hjólreiðar). Þá er Hvalfjarðarsveit að leggja útivistarstíg milli Melahverfis og Eiðisvatns. Mikilvægi Hvalfjarðarsveitar og svæðisins sem verður fyrir áhrifum af völdum línuleiðarinnar m.t.t. útivistar og ferðaþjónustu er mikið og alltaf að aukast.

Landbúnaður og skógrækt:

Valkostir Holtavörðuheildarlínu 1 liggja um landbúnaðarland og víða nærri byggð. Einnig liggja lín Valkostir nálægt athafnasvæðum bújarða og yfir ræktunarsvæði í heimalöndum, beitarlönd og skipulögð skógræktarsvæði.

Í Hvalfjarðarsveit er stundaður blómlegur og fjölbreyttur landbúnaður og leggur sveitarfélagið ríka áherslu á að áhrif á landbúnað séu metin bæði á framkvæmdatíma og rekstrartíma. Einnig að dregið sé eins og kostur er úr neikvæðum áhrifum og bætt fyrir neikvæð áhrif með mótvægisáðgerðum.

Hljóðvist:

Fram kemur að loftlínur geta haft áhrif á hljóðvist næst þeim. Hljóð frá línunum er oftast veikt en stöku sinnum hærra. Það er af tveimur orsökum, annars vegar vegna vindgnauðs og hins vegar hljóðs af rafrænum uppruna. Í kringum leiðara raflínu skapast jafnframt rafsegulsvið sem er merkjanlegt næst línunni. Við loftlínur er einnig bæði raf- og segulsvið, sem minnkar þó hratt með aukinni fjarlægð frá línunum, og við jarðstrengi myndast segulsvið.

Hvoru tveggja skerðir mjög lífsgæði fólks í nágrenni við háspennulínur og því leggur USNL-nefnd á mikilvægi þess að draga eins og kostur er úr neikvæðum áhrifum á hljóðvist og raf- og segulsvið.

Varðandi leyfi fyrir umrædda framkvæmd, þá þarf að afla framkvæmdaleyfis Hvalfjarðarsveitar á þeim hluta línuleiðarinnar sem liggur um sveitarfélagið á grundvelli 13. og 14. gr. Skipulagslaga nr. 123/2021 og reglugerðar nr. 772/2012 um framkvæmdaleyfi.

Að lokum vill USNL-nefnd koma því á framfæri að sveitarstjórn Hvalfjarðarsveitar hefur á 350. fundi sínum þann 26. apríl 2022 samþykkt að auglýsa Aðalskipulag Hvalfjarðarsveitar 2020-2032 skv. 31. gr. skipulagslaga nr. 123/2010. Aðalskipulag Hvalfjarðarsveitar 2020-2032 tekur við af Aðalskipulagi Hvalfjarðarsveitar 2008-2020. Tillagan verður til kynningar til 22. Júní 2022. Í stefnu nýja Aðalskipulagsins segir m.a. að sem flestar háspennulínur verði settar í jörð og þar sem háspennulínur séu ofanjarðar verði leitast við að draga úr sýnileika þeirra. Þar kemur einnig fram varðandi lýsingu á Holtavörðuheildarlínu að hún verði samsíða Vatnshamralínu 1 að mestu að nýlegu tengivirki á Grundartanga.

Á 355. fundi sveitarstjórnar Hvalfjarðarsveitar sem haldinn var **28.6.2022** var tekið fyrir mál

Landsnet vinnur að og hefur áform um endurnýjun byggðalínunnar og er Holtavörðuheildarlína 1 mikilvægur hluti þeirrar uppbyggingar. Holtavörðuheildarlína 1 er matsskyld framkvæmd samkvæmt liðum 2.02 og 10.15 í 1. viðauka laga nr. 111/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana. Holtavörðuheildarlína 1 er 220 kV loftlína milli Klafastaða í Hvalfirði að nýju tengivirki á Holtavörðuheidi, alls um 90 km löng. Línan er á framkvæmdaáætlun Kerfisáætlunar Landsnets 2020-2029 og áætlað að framkvæmdir hefjist árið 2024.

Landsnet hf. hefur sent Skipulagsstofnun matsáætlun um ofangreinda framkvæmd, móttekin 2. maí 2022, skv. 21. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021.

Óskað er eftir að Hvalfjarðarsveit gefi umsögn um meðfylgjandi matsáætlun ofangreindrar framkvæmdar skv. 21. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021 og 12. gr. reglugerðar nr. 1381/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana.

Oddviti lagði fram eftirfarandi tillögu:

"Sveitarstjórn tekur undir bókun nefndarinnar og gerir umsögn hennar að sinni."

Tillagan borin undir atkvæði og samþykkt með 7 atkvæðum.

Það tilkynnist hér með.

Virðingarfyllt,

Jökull Helgason
Skipulagsfulltrúi Hvalfjarðarsveitar
skipulag@hvalfjardarsveit.is

Skipulagsstofnun
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

Reykjavík, 28. júní 2022
Tilvísun: OS2022050155/22.2
Verknúmer:4353020

Efni: Holtavörðuheildarlína 1 - beiðni um umsögn Orkustofnunar

Vísað er til beiðni Skipulagsstofnunar frá 12. nóvember 2020 um umsögn Orkustofnunar um matsáætlun um Holtavörðuheildarlínu 1 sem Landsnet hf. hefur sent Skipulagsstofnun 2. maí 2022, skv. 21. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021.

Óskað eftir að Orkustofnun gefi umsögn um matsáætlun ofangreindrar framkvæmdar skv. 21. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021 og 12. gr. reglugerðar nr. 1381/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana.

Í beiðninni kemur fram að í umsögninni þurfi eftir því sem við á að koma fram hvort umsagnaraðili hafi athugasemdir við það hvernig framkvæmdaraðili hyggst vinna að umhverfismati framkvæmdarinnar, út frá sínu starfssviði, svo sem um skilgreiningu valkosta, gagnaöflun, úrvinnslu gagna, umhverfismat og framsetningu umhverfismatsskýrslu. Einnig, ef á skortir, hvaða atriðum umsagnaraðili telur að gera þurfi frekari skil eða hafa sérstaklega í huga við umhverfismat framkvæmdarinnar. Leyfisveitendur skulu í umsögn sinni gera grein fyrir þeim leyfum sem eru á starfssviði þeirra og framkvæmdin er háð.

Orkustofnun hefur eftirlit með uppbyggingu flutningskerfisins samkvæmt raforkulögum nr. 65/2003. Með lögum nr. 26/2015 var gerð breyting á raforkulögum. Í stað þess að veita leyfi fyrir einstökum flutningsvirkjum hefur Orkustofnun nú samkvæmt 2. mgr. 9. gr. b. raforkulaga nr.65/2003 það hlutverk að fara yfir og samþykkja kerfisáætlun flutningsfyrirtækisins.

Eftirlitshlutverki Orkustofnunar með kerfisáætlun flutningsfyrirtækisins er lýst nánar í reglugerð um kerfisáætlun fyrir uppbyggingu flutningskerfis raforku nr.870/2016.

Samkvæmt reglugerðinni skal í framkvæmdaáætlun kerfisáætlunar gera grein fyrir ákvörðunum um fjárfestingar í flutningskerfinu sem hafa þegar verið teknar á liðnu ári og fjárfestingar sem þarf að ráðast í á næstu þremur árum.

Í reglugerðinni kemur fram hvaða upplýsingar eiga að koma fram um einstakar framkvæmdir kerfisáætlunar, þ.á.m skulu koma fram upplýsingar um það hvernig framkvæmd fellur að stefnu stjórnvalda um uppbyggingu flutningskerfis raforku og einnig skulu koma fram upplýsingar um greiningu valkosta vegna hvernar framkvæmdar ásamt rökstuðningi fyrir þeim kosti sem valinn er. Valkostagreiningin skal að lágmarki innihalda upplýsingar um það hvernig valkostir samræmast markmiðum um öryggi, skilvirkni, áreiðanleika afhendingar, hagkvæmni, gæði raforku og stefnu stjórnvalda um uppbyggingu flutningskerfis raforku.

Orkustofnun vekur athygli á því að það er hlutverk stofnunarinnar að meta framkvæmdir samkvæmt ákvæðum reglugerðarinnar og kann mat hennar því að vera annars eðlis en það mat sem fer fram vegna laga og reglugerðar um mat á umhverfisáhrifum.

Holtavörðuheildarlína 1 var samþykkt í kerfisáætlun 2021-2030, þar er línan nefnd: Hvalfjörður - Hrutafjörður. Í samþykktarferlinu óskaði raforkueftirlit Orkustofnunar eftir breytingum á umfjöllun um

Holtavörðuheildarlínu 1 í kerfisáætlun 2021-2030 og varð flutningsfyrirtæki við þeirri beiðni, sjá kerfisáætlun og fylgiskjöl á heimasíðu Orkustofnunar dags. 28.4.2022.

Lagðir voru fram þrír valkostir í kerfisáætlun sem allir voru loftlínukostir, þar kemur fram að aðalvalkostur er talinn uppfylla best markmið framkvæmdarinnar um aukna orkuafhendingu ásamt því að auka afhendingaröryggi á svæðinu.

Í grein 3.1 þingsályktunar um stefnu stjórnvalda um lagningu raflína nr. 11/141 kemur fram að í meginflutningskerfi raforku skuli meginreglan vera sú að notast sé við loftlínur nema annað sé talið hagkvæmara eða æskilegra, m.a. út frá tæknilegum atriðum eða um-hverfis- eða öryggissjónarmiðum. Með tilliti til umhverfis- og öryggissjónarmiða skal meta í hverju tilviki fyrir sig hvort rétt sé að nota jarðstrengi á viðkomandi línuleið, eða afmörkuðum köflum hennar, á grundvelli eftirfarandi viðmiða sem réttlæta þá að dýrari kostur sé valinn:

1. Ef línuleið er innan skilgreinds þéttbýlis, sbr. skilgreiningu á þéttbýli í 2. gr. skipulagslaga, nr. 123/2010.
2. Ef línuleið er innan friðlands sem verndað er sökum sérstaks landslags, sbr. 53. gr. laga nr. 44/1999, um náttúruvernd.
3. Ef línuleið er við flugvöll þar sem sýnt er að loftlína geti haft áhrif á flugöryggi.
4. Ef línuleið er innan þjóðgarðs.
5. Ef línuleið er innan friðlands sem verndað er af öðrum sökum en sérstaks landslags, sbr. 53. gr. laga nr. 44/1999, um náttúruvernd.

Í framangreindum tilvikum skal meta hve langan jarðstreng er tæknilega mögulegt að vera með á viðkomandi stað í meginflutningskerfinu, kostnað og hvaða áhrif útfærslan hefur á afhendingaröryggi og gæði raforku. Ef í framangreindum tilvikum kostnaður við að leggja jarðstreng er ekki meiri en tvisvar sinnum kostnaður við loftlínu á viðkomandi kafla skal miða við að leggja jarðstreng, nema ef ekki er talið tæknilega mögulegt að leggja jarðstreng eða ef loftlína er í umhverfismati talin betri kostur á grundvelli umhverfissjónarmiða.

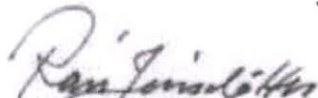
Í kerfisáætlun 2021-2030 kemur fram að á samráðsgátt stjórnvalda var birt skýrsla um jarðstrengi í flutningskerfi raforku. Samkvæmt þeirri skýrslu er möguleg hámarkslengd jarðstrengs í umræddri línu 9,6 km. Einnig kemur þar fram að 118 jarðstrengur í línunni milli Hvalfjarðar og Hrútafjarðar hefði mikil áhrif á mögulega hámarkslengd jarðstrengja í öðrum línunum í kerfinu

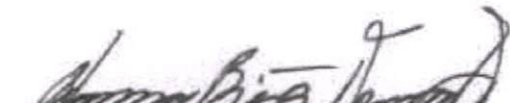
Orkustofnun ekki athugasemdir við val á aðalvalkosti Holtavörðuheildarlínu 1.

Orkustofnun gerir ekki athugasemdir við það hvernig framkvæmdaraðili hyggst vinna að umhverfismati framkvæmdarinnar, út frá sínu starfssviði, svo sem um skilgreiningu valkosta, gagnaöflun, úrvinnslu gagna, umhverfismat og framsetningu umhverfismatsskýrslu.

Virðingarfyllst,
f.h. orkumálastjóra

Rán Jónsdóttir

Hanna Björg Konráðsdóttir

Skipulagsstofnun
b/t Þórdísar Stellu Erlingsdóttur
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

2205001 SÓÁ

Umsögn um matsáætlun framkvæmdar Holtavörðuheiðarlínu 1

Holtavörðuheiðarlína 1, matsáætlun

Landsnet hf. hefur sent Skipulagsstofnun matsáætlun um framkvæmd Holtavörðuheiðarlínu 1, sbr. 21. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021. Skipulagsstofnun óskar eftir að hreppurinn gefi umsögn um matsáætlun framkvæmdarinnar eigi síðar en 8. júní nk. Í umsögn þarf eftir því sem við á að koma fram hvort umsagnaraðili hafi athugasemdir við það hvernig framkvæmdaraðili hyggst vinna að umhverfismati framkvæmdarinnar, út frá sínu starfssviði, svo sem um skilgreiningu valkosta, gagnaöflun, úrvinnslu gagna, umhverfismat og framsetningu umhverfismatskýrslu. Einnig, ef á skortir, hvaða atriðum umsagnaraðili telur að gera þurfi frekari skil eða hafa sérstaklega í huga við umhverfismat framkvæmdarinnar. Leyfisveitendur skulu í umsögn sinni gera grein fyrir þeim leyfum sem eru á starfssviði þeirra og framkvæmdin er háð. Skipulags- og byggingarnefnd vill lýsa furðu sinni á tímasetningu framlagnar Matsáætlunar Holtavörðuheiðarlínu 1. Á fjögurra ára fresti má segja að sveitarfélög séu á vissan hátt lömuð vegna kosninga. Valdaskipti eiga sér stað og sveitarstjórnir og nefndir láta af störfum og afhenda valdið til ný kjörinna fulltrúa. Reikna má með að valdaskipti taki að lágmarki einn mánuð. Landnet hefur valið að leggja fram Matsáætlun framkvæmdar sem er afar stór og viðamikil á nákvæmlega þessum tímapunkti, þ.e. 10. maí sl. Þá er skipulags- og byggingarnefndir sveitarfélaganna flestar búnar að halda sinn síðasta fund á kjörtímabilinu og hafa ekki tók á að fjalla um málið og leggja fram sína umsögn.

Í erindi til Landnets þann 19. janúar sl. er varðar ábendingar valkostagreiningar Holtavörðuheiðarlínu 1 voru gerðar alvarlegar athugasemdir við þá greiningu. Í kafla 3 er fjallað um valkosti til umhverfismats. Línunni er skipt upp í fjóra kafla, þ.e. A, B, C og D og kafla A fer um Skorradalshrepp. Núverandi byggðalína liggur um 6 km leið innan marka sveitarfélagsins, hluta til um fjalllendi og að hluta um nytjað land á láglandi. Það íbúðarhús sem stendur næst byggðalínunni er íbúðarhús í landi Neðri Hrepps og er í 600 m fjarlægð frá línunni. Engin umfjöllun er í skýrslunni um legu mögulegrar línu um sveitarfélagið. Hreppurinn telur það ámælisvert og kallaði eftir umfjöllun um möguleg áhrif línunnar innan þeirra jarða sem línan fer um. Í ljósi þess óskaði Skorradalshreppur eftir að valkostagreiningarskýrslan yrði lagfærð og áskilaði skipulagsnefndin sér síðan rétt á að koma með ábendingar aftur þegar lagfærð skýrsla lægi fyrir. Uppfærð valkostagreiningarskýrsla hefur enn ekki borist og sú valkostagreining sem lá frammi er ekki lengur aðgengileg á heimasíðu Landsnets. Sveitarfélagið gerir því alvarlegar athugasemdir við það sem fram kemur í kafla 4.2 *Greining valkosta í Matsáætlun Holtavörðuheiðarlínu 1* er varðar að brugðist hefur verið við þeim athugasemdum sem bárust. Í kaflanum er farið ranglega með. Það rétta er að það hefur ekki verið brugðist við öllum athugasemdum. Umfjöllun vantaði um eitt af sveitarfélögunum og Valkostagreining hefur ekki verið uppfærð í samræmi við óskir umrædds sveitarfélags (sjá hjálagt skjal).

Eins og áður segir að þá er núverandi byggðalína í 600 m fjarlægð frá íbúðarhúsi Neðri Hrepps. Ekki liggir fyrir hvoru megin Holtavörðuheiðarlína 1 mun rísa, en í ljósi þeirrar nálægðar sem íbúðarhúsið er við fyrirhugaða línu að þá ber að vanda vel landslagsgreiningu umhverfismatsins á þessu svæði og þá sérstaklega er varðar landslag/rýmismyndun og sjónræn áhrif framkvæmdarinnar. Mikilvægt er að það sé einnig skoðað í matinu að Holtavörðuheiðarlína 1 fari fyrir Hafnarfjall í staðinn fyrir að fara yfir Skarðsheiði og þann metin samfélagslegi ávinningur að því þar sem skapast tækifæri til að styrkja tengingu við svæðisbundið flutningskerfi eins og Snæfellsnes.

Í kafla 4.5 *Hugmyndir valkosta sem ekki verða metnar í umhverfismati í Matsáætlun Holtavörðuheildarlínu 1* er ófullnægjandi umfjöllun að mati sveitarfélagsins um línuleið um Kjöl og ætti að vera einn af valkostum til umhverfismats. Holtavörðuheildarlína 1 er ný lína og verður mikilvægur hluti meginflutningskerfis raforku og tenging á milli Blönduvirkjunar og Hvalfjarðar. Því er eðlilegast að hún fari styðstu leið um Kjöl. Núverandi byggðalínu er ætlað að taka við endurnýjanlegri orkuframleiðslu, en ekki Holtavörðuheildarlínu 1. Því væri eðlilegast að núverandi byggðalína yrði endurbyggð og lagfærð til samræmis við breytta notkun. Þannig gæti hún bætt og styrkt tengipunkta við svæðisbundin flutningskerfi með aukinni flutningsgetu línu frá Hvalfirði og norður að Blönduvirkjun og mun áfram geta þjónað landshlutanum. Í þessu samhengi er mikilvægt að hafa í huga að bæði Skarðsheiðin og Holtavörðuheiðin er hálendi. Þingsályktunartillögur ættu því ekki, hvað varðar „hálendishugtakið“ að koma í veg fyrir að lagnaleið yfir Kjöl væri skoðuð.

Í kafla 5.4 *Efnistaka á mynd 5.9 í Matsáætlun Holtavörðuheildarlínu 1* eru sýndir þeir efnistökuastaðir sem eru innan við 10 km fjarlægðar frá núverandi línunum Landsnets. Þrír efnistökuastaðir eru sýndir á myndinni sem eru innan sveitarfélagamarka Skorradalshrepps. Samkvæmt aðalskipulagi sveitarfélagsins eru þeir merktir nr. 3, 6 og 7 á sveitarfélagauppdrætti aðalskipulags. Efnistökuastaður nr. 3 er í árósum Álfsteinsár í inntakslóni Andakílsárvirkjunar og er áætlaður 4 ha að stærð, nr. 6 er áætlaður 0,3 ha að stærð og 7 er áætlaður 0,2 ha að stærð. Þeir eru báðir í Álfsteinsá. Umræddir efnistökuastaðir eru í flokki 1 sem þýðir að þeir eru í árfarveggi og dýpt efnistökusvæðis má ekki vera meiri en 1 m (m.v. yfirborð meðalrennslis). Sveitarfélagið gerir kröfur um að efnistaka sé hluti umhverfismatsins. Efnistaka er framkvæmdaleyfisskyld.

Í kafla 6.0 *Verndarsvæði í Matsáætlun Holtavörðuheildarlínu 1* kemur fram að Andakíll er verndarsvæði blesgæsar og liggur vestan við fyrirhugaða Holtavörðuheildarlínu 1, en hluti Ramsar svæðis er innan sveitarfélagamarka Skorradalshrepps, þ.e. það svæði sem liggur vestan Borgarfjarðarbrautar (50). Holtavörðuheildarlína 1 er fyrirhuguð í um 300 m fjarlægð frá umræddu svæði. Sveitarfélagið bendir á að nálægð framkvæmdarinnar við svo mikilvægt svæði verði skoðuð sérstaklega í landslagsgreiningu umhverfismatsins og þá sérstaklega er varðar landslag og sjónræn áhrif.

Í kafla 9.7 *Landslag í Matsáætlun Holtavörðuheildarlínu 1* er fjallað um aðferðarfræði landslagsgreiningar. Mikilvægt er að landslagsgreining og sú aðferðafræði sem stuðst verði við varpi ljósi á þau landslagsgæði sem eru innan þeirra jarða sem framkvæmdin snertir og gerð grein fyrir hvar mestu umhverfisáhrifin eru af núverandi byggðalínu og Holtavörðuheildarlínu 1. Með landslagsgreiningu verði sýnt fram á, á faglegan hátt, hvar möguleg lega Holtavörðuheildarlínu 1 gæti verið að teknu tilliti til umhverfisáhrifa á landslag, menningarverðmæti og jarðrækt innan jarðanna.

Í kafla 9.8.1 *Núverandi staða og mögulegar breytingar í Matsáætlun Holtavörðuheildarlínu 1* er fjallað um gönguleiðir og í kafla 9.8.2 *Fyrirliggjandi gögn* er vísað í heimildir sem liggja til grundvallar við mat á umhverfisáhrifum framkvæmdar. Sveitarfélagið vill koma á framfæri að unnin voru kort og leiðarlýsing bæði af Hvalfjarðarhring og Skarðsheiðarhring sem gefin voru út af sveitarfélögunum Akraneskaupsstað, Hvalfjarðarsveit, Kjósarhreppi og Skorradalshreppi. Umrædd kort eru ekki talin upp sem fyrirliggjandi gögn í matsáætlun og eru því hér með hjálögð. Óskað er eftir að þau verði höfð til hliðsjónar við mat á umhverfisáhrifum framkvæmdarinnar er varðar þjóðleiðir og mikilvægar gönguleiðir innan framkvæmdasvæðis.

Í kafla 10.1.3 *Aðalskipulag í Matsáætlun Holtavörðuheildarlínu 1* er yfirlit yfir aðalskipulagsáætlanir og stefnur þeirra er varðar lagningu nýrra áspennulína. Í *Aðalskipulagi Skorradalshrepps 2010-2022* er lögð fram stefna að: „Unnið verði að því að *SU1 [Sultartangalína 1]* verði aflögð, lögð samhliða *SU3 [Sultartangalínu 3]*, eða lögð í jörð, ef kemur til endurnýjunar á línunni.“ Í stefnunni kemur einnig fram að: „*Núverandi háspennulínur draga úr náttúruupplifun fólks og gildi svæðisins vegna neikvæðra sjónrænna áhrifa.*“ Í aðalskipulagi er ekki gert ráð fyrir Holtavörðuheildarlínu 1 og í ljósi ofangreindrar stefnu sveitarfélagsins er þörf á breytingu aðalskipulags með tilkomu Holtavörðuheildarlínu 1. Enn fremur kemur fram í stefnu *Aðalskipulags Skorradalshrepps 2010-2022* að: „*Semja skal við landeigendur um helgunarsvæði nýrra rafveitna en einnig skal stefnt að samningum um eldri línur.*“ Þetta þýðir að ný Holtavörðuheildarlína 1 getur ekki komið inn á aðalskipulag fyrr en það er búið að semja við landeigendur um helgunarsvæði og eins lagnaleið. Þarna yrði helgunarsvæðið hnitsett og jafnvel gefið sér landnúmer, sem eigandi línunnar þyrfti að

greiða af hugsanlega leigu til landeiganda og fasteignaskatt til sveitarfélagsins, þar sem hann yrði umráðandi landsins.

Í matsáætlun vantar tilfinnanlega umfjöllun um þær breyttu forsendur á raforkumarkaði sem hafa orðið og gætu orðið. Sérstaklega vantar að gaumgæfa hvaða áhrif „orkupakkar“ ESB geti haft á viðskipti með raforku á afskriftatíma þeirra raflína sem hér um ræðir. Það þarf að ræða hvernig þeir sem leggja land undir staurastæður og land undir línur og á áhrifasvæði þeirra fái sanngjarnan hlut í þeim viðskiptahagnaði sem þá gæti skapast. Vera kann að orkutilskipanir ESB, t.d. fjórði orkupakkinn geti orðið til þess að unnt verði, eða jafnvel skylt að skattleggja háspennumöstur t.d. með fasteignasköttum, eins og önnur mannvirki sem reist eru til einkanota, eða fyrir atvinnurekstur. Við þá ráðstöfun yrði eignarréttur upprunalegs landeiganda skaðaður. Mun minni mannvirki en háspennumöstur þurfa jafnan að hafa lóð og bera fasteignaskatt af sjálfu sér og lóðinni einnig. Þá er miðað við álagningu sem er hlutfall af eðlilegu staðgreiðsluverði sambærilegra eigna á svæðinu. Hlunnindi bera fasteignaskatt sem hlutfall af ætlaðri arðsemi. Til samanburðar er ágætt að skoða stöðu á raforkumarkaði í Evrópu nú um stundir.

Gera þarf ráð fyrir að Holtavörðuheidarlínu 1 geti verið einkavædd líkt og fór með fjarskiptainviði Símann og Mílu og ber því að meta samfélagslega þörf línunnar. Nauðsynlegt er að við framsal línunnar skapist samningsstaða þannig að landeigendur geti fengið línuna fjarlægða eða samið um leigugjald ef upp kemur slík staða. Miklar breytingar eru nú um stundir í orkugeiranum og þau heimili og fyrirtæki sem gamla byggðalínan þjónaði gætu í framtíðinni sparað orku verulega og/eða nýtt sér aðra orkugjafa nær sér. Við þannig aðstæður er líklegt að þessi nýja lína þjóni fyrst og fremst iðnaði sem ekki telst samfélagslega nauðsynlegur, svo sem gagnver o.fl. Í framhaldinu getur orðið erfitt að rökstyðja eignarhald ríkisins á þessu mannvirki. Má þannig benda á að þjóðaröryggisráð komst nýlega að þeirri niðurstöðu að fjarskiptanet Mílu væri ekki samfélagslega mikilvægt.

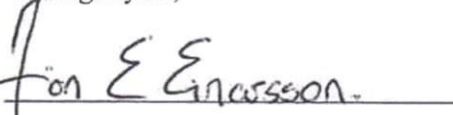
Enn fremur er fremur kaldhæðin staðreynd að þrátt fyrir að megnið af raforku sé flutt úr dreifbýli um dreifbýli bótalítið, þá þurfa dreifbýlisbúar að greiða herra flutningsgjald fyrir raforku en þeir sem búa á stöðum sem eru skilgreind sem þéttbýli.

Holtavörðuheidarlína 1 er matsskyld framkvæmd samkvæmt liðum 2.02 og 10.15 í 1. viðauka laga nr. 111/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana. Framkvæmdir sem tilgreindar eru í lögum um umhverfismat framkvæmda og áætlana eru ávallt háðar framkvæmdaleyfi.

Hægt er að veita framkvæmdaleyfi á grundvelli aðalskipulags án deiliskipulagsgerðar eða grenndarkynningar, ef gerð er grein fyrir framkvæmdinni og fjallað ítarlega um hana í aðalskipulagi. Að öðrum kosti kallar veiting framkvæmdaleyfis á að jafnframt liggja fyrir deiliskipulag af viðkomandi svæði. Í þeim tilvikum sem veiting framkvæmdaleyfis kallar á gerð deiliskipulags getur hreppsnefnd þó veitt framkvæmdaleyfi án deiliskipulagsgerðar að undangenginni grenndarkynningu sé framkvæmdin í samræmi við aðalskipulag hvað varðar landnotkun, byggðamynstur og þéttleika byggðar. Sótt er um framkvæmdaleyfi hjá skipulagsfulltrúa sveitarfélagsins. Gögn vegna framkvæmdaleyfisumsóknar skal vera í samræmi við 7. gr. reglugerðar um framkvæmdaleyfi.

Hvanneyri 27. maí 2022

Virðingarfyllst,

Jón Eiríkur Einarsson,
Formaður skipulags- og byggingarnefndar

Hjálagt:

Erindi sveitarfélagsins til Landsnets dags. 21. janúar 2022

Hvalfjarðarhringurinn, kort og leiðarlýsing

Skarðsheiðarhringurinn, kort og leiðarlýsing

Landsnet hf
Gylfaflöt 9
112 Reykjavík

2011008 SÓÁ

Ábendingar er varðar valkostagreiðing Holtavörðuheidiarlínu 1

Erindi frá Landsnet hf. Hrútafjarðarlína.

Landsnet hefur lagt fram valkostagreiðingu með tillögum um raunhæfa valkosti Holtavörðuheidiarlínu 1, þar sem farið hefur verið yfir hugmyndir og ábendingar sem fram komu í samráðsvinnu við hagsmunaaðila og landeigendur. Frestur til að skila inn ábendingum var til 17. janúar 2022. Óskað var eftir auka fresti fram til 21. janúar nk. sem var veittur.

Á 55. fundi skipulags- og byggingarnefndar þann 18.1.2022 var fjallað um málið og skipulagsfulltrúa falið að vinna málið áfram í samvinnu við nefndina.

Í kafla 3 er fjallað um valkosti til umhverfismats. Línunni er skipt upp í fjóra kafla, þ.e. A, B, C og D og kafli A fer um Skorradalshrepp. Núverandi byggðarlína liggur um 6 km leið innan marka sveitarfélagsins, hluta til um fjallendi og að hluta um nytjað land á láglandi. Það íbúðarhús sem stendur næst byggðarlínunni er íbúðarhús í landi Neðri Hrepps og er í 600 m fjarlægð frá línunni. Engin umfjöllun er í skýrslunni um legu mögulegrar línu um sveitarfélagið. Hreppurinn telur það á mælisvert og kallar eftir umfjöllun um möguleg áhrif línunnar innan þeirra jarða sem línan fer um. Í ljósi þess óskar Skorradalshreppur eftir að valkostagreiðingarskýrslan verði lagfærð. Skipulagsnefnd áskilur sér síðan rétt að koma með ábendingar aftur þegar lagfærð skýrsla liggur fyrir.

Í stefnu **Aðalskipulags Skorradalshrepps 2010-2022** kemur fram að: „*Semja skal við landeigendur um helgunarsvæði nýrra rafveitna en einnig skal stefnt að samningum um eldri línur.*“ Þetta þýðir að ný Holtavörðuheidiarlína getur ekki komið inn á aðalskipulag fyrr en það er búi að semja við landeigendur um helgunarsvæði og eins lagnaleið. Þarna yrði helgunarsvæðið hnitsett og jafnvel gefið sér landnúmer, sem eigandi línunnar þyrfti að greiða af hugsanlega leigu og fasteignaskatt til sveitarfélagsins, þar sem hann yrði umráðandi landsins.

Í viðauka 1 er fjallað um forsendur valkostagreiðingar m.a. kerfisáætlun, stefnu stjórnvalda og markmið raforkulaga. Í þessu samhengi vantar tilfinnanlega umfjöllun um þær breyttu forsendur á raforkumarkaði sem hafa orðið og gætu orðið. Sérstaklega vantar að gaumgæfa hvaða áhrif „*orkupakkar*“ ESB geti haft á viðskipti með raforku á afskriftatíma þeirra raflína sem hér um ræðir. Það þarf að ræða hvernig þeir sem leggja land undir staurastæður og land undir línur og á áhrifasvæði þeirra fái sanngjarnan hlut í þeim viðskiptahagnaði sem þá gæti skapast. Vera kann að orkutilskipanir ESB, t.d. fjórði orkupakkinn geti orðið til þess að unnt verði, eða jafnvel skylt að skattleggja háspennumöstur t.d. með fasteignasköttum, eins og önnur mannvirki sem reist eru til einkanota, eða fyrir atvinnurekstur. Við þá ráðstöfun yrði eignarréttur upprunalegs landeiganda skaðaður. Mun minni mannvirki en háspennumöstur þurfa jafnan að hafa lóð og bera fasteignaskatt af sjálfu sér og lóðinni einnig. Þá er miðað við álagningu sem er hlutfall af eðlilegu staðgreiðsluverði sambærilegra eigna á svæðinu. Hlunnindi bera fasteignaskatt sem hlutfall af ætlaðri arðsemi. Til samanburðar er ágætt að skoða stöðu á raforkumarkaði í Evrópu nú um stundir.

Að lokum má segja að það er fremur kaldhæðin staðreynd að þrátt fyrir að megnið af raforku sé flutt úr dreifbýli um dreifbýli bótalítið, þá þurfa dreifbýlisbúar að greiða hærra flutningsgjald fyrir raforku en þeir sem búa á stöðum sem eru skilgreind sem þéttbýli.

Í stefnu **Aðalskipulags Skorradalshrepps 2010-2022** er lögð fram sú stefna að: „*Unnið verði að því að SU1 [Sultartangalína 1] verði aflögð, lögð samhliða SU3 [Sultartangalínu 3], eða lögð í jörð, ef kemur til endurnýjunar á línunni.*“ Í stefnunni kemur einnig fram að: „*Núverandi háspennulínur draga úr náttúruupplifun fólks og gildi svæðisins vegna neikvæðra sjónrænna áhrifa.*“ Sveitarfélagið minnir á þessa stefnu.

Í kafla 2.2.2 er ófullnægjandi umfjöllun að mati sveitarfélagsins um línuleið 16, um Kjöl sem valkost. Í þessu samhengi er mikilvægt að hafa í huga að bæði Skarðsheiðin og Holtavörðuheiðin hljóta að teljast hálandi. Þessar þingsályktunartillögur ættu ekki, hvað varðar „hálandishugtakið“ að koma í veg fyrir að lagnaleið yfir Kjöl væri skoðuð.

Hvanneyri 21. janúar 2022.
Virðingarfyllst,

Jón Eiríkur Einarsson,
formaður skipulags- og byggingarnefndar

HAFRANNSÓKNASTOFNUN

Rannsókn- og ráðgjafarstofnun hafs og vatna

Skipulagsstofnun
B.t. Jakob Gunnarsson
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

Hafnarfirði 10.06.2022
Málalykill: 2022-05-0384

Efni: Holtavörðuheiðarlína 1.

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar dags. 10. maí 2022, þar sem Skipulagsstofnun óskar eftir umsögn Hafrannsóknastofnunar vegna matsáætlunar Landsnets vegna Holtavörðuheiðarlínu 1. skv. 21. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021 og 12. gr. reglugerðar nr. 1381/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana.

Í umsögn skal koma fram hvort umsagnaraðili hafi athugasemdir við umfjöllun í umhverfismatskýrslu út frá starfssviði umsagnaraðila, svo sem um gögn sem byggt er á, úrvinnslu gagna, mat á vægi og eðli umhverfisáhrifa eða framsetningu umhverfismatskýrslu. Einnig, ef á skortir, hvaða atriðum umsagnaraðili telur að gera þurfi frekari skil eða hafa sérstaklega í huga við leyfisveitingar, svo sem varðandi mótvægisáðgerðir og vöktun. Leyfisveitendur skulu í umsögn sinni gera grein fyrir þeim leyfum sem eru á starfssviði þeirra og framkvæmdin er háð.

Umsögn

Almennt hafa háspennulínur, loftlínur, ekki teljandi áhrif á vatnalíf eða veiðinýtingu. Þar eru áhrif á framkvæmdatíma þó undanskilin. Ef um jarðstrengi er að ræða geta þveranir áa haft staðbundin og tímabundin áhrif á lífríki í vatni. Mikilvægt er því að takmarka áhrif á vatn og velja þann framkvæmdatíma þar sem lífríki er minnst viðkvæmt fyrir. Einnig að almenn umgengni og frágangur sé góður.

Þau áhrif sem snerta starfssvið Hafrannsóknastofnunar lúta að lífríki í vatni. Þar verða væntanlega mestu neikvæðu áhrifin vegna lagningu vega og efnistöku vegna þeirra sem og við gerð undirstaða undir möstur. Mikilvægt er að leitað verði allra leiða til uppfylla efnispörf utan árfarvega eftir því sem kostur er.

Hafrannsóknastofnun gerir ekki athugasemdir við hvernig áætlað er að fjalla um einstaka þætti umhverfisáhrifa sem verða kunna á vatnalíf í framlagðri matsáætlun.

Hafrannsóknastofnun er rannsóknastofnun og hefur ekki með leyfisveitingar til framkvæmda að gera. Rétt er að taka fram að Hafrannsóknastofnun hefur tekið að sér ráðgjöf varðandi áhrif á framkvæmdarinnar á vatnalíf, þar með talið staðarval og áhrif efnistöku.

F.h. Hafrannsóknastofnunar,

Guðni Guðbergsson

Skipulagsstofnun
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

10. júní 2022

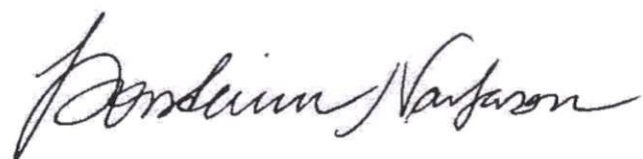
Holtvörðulína 1 Matsáætlun

Vísað er í tölvubréfs Skipulagsstofnunar dagsett 10. Maí 2022 þar sem óskað er umsagnar Heilbrigðiseftirlits Vesturlands um matsáætlun ofangreindrar framkvæmdar sem var unnin af Landsneti.

Vegna vinnu innan vatnsverndarsvæða er mikilvægt gert verði áhættumat vegna hugsanlegrar mengunar af framkvæmdinni og að það sé borið undir heilbrigðiseftirlitið áður en til framkvæmda kemur. Í því sambandi ættu tæki að vera lekaskoðuð með tilliti til olíuleka þar sem unnið er innan og við vatnsverndarsvæði.

Sérstaklega þarf að huga að gæðum yfirborðsmeðhöndlunar á möstrum þannig að efni veðrist ekki ofan í jarðveginn eins og dæmi eru um frá höfuðborgarsvæðinu.

Virðingarfyllst,

Þorsteinn Narfason
framkvæmdastjóri.

Umsögn Heilbrigðiseftirlits Norðurlands vestra

Til : Skipulagsstofnun - SLS <skipulag@skipulag.is>
Frá : Sigurjón Þórðarson <sigurjon@hnv.is>
CC : Þórdís Stella Erlingsdóttir <thordis.stella.erlingsdottir@skipulag.is>; Helga Gígja Sigurðardóttir <gigja@hnv.is>; Sigríður Hjaltadóttir <sigridur@hnv.is>
Heiti : Umsögn Heilbrigðiseftirlits Norðurlands vestra
Málsnúmer : 202203049
Málsaðili : Landsnet hf
Skráð dags : 10.05.2022 00:00:00
Höfundur : Sigurjón Þórðarson <sigurjon@hnv.is>

Viðhengi Holtavörðuheildarlína 1 - matsáætlun.pdf
image001.jpg

Sauðárkróki, 10. maí 2022

Skipulagsstofnun Þórdís Stella Erlingsdóttir

Umsögn um matsáætlun fyrir Holtavörðulínu 1, en óskað var eftir umsögn HNV fyrir 8. júní nk.

Vakin er athygli á að Heilbrigðiseftirlit Norðurlands vestra fer með eftirlit og stjórnslu í Húnaþingi vestra en ekki Heilbrigðiseftirlit Húnaþings vestra eins og skilja má sbr. bls. 55 í matsáætluninni.

Þeir þættir sem heilbrigðiseftirlitið hefur umsjón með eru einkum; vatnsverndarsvæði, meðferð spilliefna á borð við olíu og olíutanka, vinnubúðir og fráveita frá þeim, malar og grjótnám, verkstæðisaðstaða sem snertir vinnuvélar, meðferð sorps og annars úrgangs m.a. olíuúrgangs.

Óskað er eftir að matsskýrsla fjalli nánar um framangreinda þætti m.a. um möguleg áhrif slóðagerðar og efnistöku á vatnsból, leyfisveitingar og kröfur til verktaka sem snúa að ofangreindum þáttum. Umfjöllun verði um hvernig dregið verið úr mengunaráhættu og sömuleiðis um frágang í lok framkvæmda m.a. á efnistökusvæðum.

Heilbrigðiseftirlit Norðurlands vestra þakkar fyrir ágæta matsáætlun og vonast til að ofangreindar athugasemdir komi að gagni við umhverfismatsgerðina

Virðingarfyllst
Sigurjón Þórðarson
heilbrigðisfulltrúi

Frá: hnv@hnv

Sent: þriðjudagur, 10. maí 2022 11:57

Til: Sigurjón Þórðarson ; Sigríður Hjaltadóttir ; Þorsteinn Þorvarðarson

Efni: Fs: Holtavörðuheildarlína 1

Minjastofnun
Íslands

The Cultural
Heritage Agency
of Iceland

Umhverfis- og skipulagssvið
Suðurgata 39 101 Reykjavík
(354) 570 13 00
www.minjastofnun.is
Kennitala: 440113-0280

Skipulagsstofnun
Þórdís Stella Erlingsdóttir
Borgartúni 7 b
105 Reykjavík

Reykjavík 8. júní 2022
MÍ202206-0033/ 6.07 / K.M.

Efni: Holtavörðuheildarlína 1.

Minjastofnun Íslands hefur mótttekið tölvupóst Skipulagsstofnunar frá 10. maí s.l. þar sem óskað er eftir umsögn um matsáætlun ofangreindrar framkvæmdar.

Kristinn Magnússon
Verkefnastjóri
kristinn@minjastofnun.is

Í matsáætlun kemur fram að byggðarlína er sá hluti meginflutningskerfisins raforku sem liggur í hring um landið. Elsti hluti hennar er að nálgast 50 ára aldur sem er áætlaður líftími raflína hér á landi. Landsnet vinnur að endurnýjun byggðarlínunnar. Holtavörðuheildarlína 1 mikilvægur hluti þeirrar uppbyggingar. Holtavörðuheildarlína 1 er 220 kV loftlína milli Klafastaða í Hvalfirði að nýju tengivirki á Holtavörðuheidi, alls um 90 km löng.

Fjallað er um fornleifar í kafla 9.5 í matsáætlun. Eins og þar kemur fram er vitað um nokkrar friðlýstar fornleifar í nágrenni nýverandi háspennulínu í Borgarbyggð. Skipulögð fornleifaskráning hefur ekki verið gerð á fyrirhugaðri leið Holtavörðuheildarlínu 1. Í matsáætlun segir að Fornleifastofnun Íslands ses muni skrá fornleifar á áhrifasvæði Holtavörðuheildarlínu 1. Skráningin mun einnig ná til fyrirhugaðra efnistökusvæða. Í umhverfismatsskýrslu verða metin áhrif valkosta línuleiða, slóðagerðar og efnistöku á fornleifar.

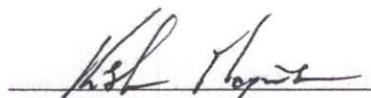
Minjastofnun minnir á að í umhverfismatsskýrslu þarf að sýna staðsetningu og útlínur fornleifa á korti/loftmynd ásamt legu línunnar, slóða, útlínum efnistökusvæða og staðsetningu tengivirkja og vinnubúða.

Minjastofnun Íslands gerir ekki frekari athugasemdir við matsáætlun ofangreindrar framkvæmdar. Bent skal á að í 21. gr. laga um menningarmínjar (Nr. 80/2012) stendur m.a.: *Fornleifum, sbr. 3. mgr. 3. gr., jafnt þeim sem eru friðlýstar sem þjóðmínjar og þeim sem njóta friðunar í krafti aldurs, má enginn, hvorki landeigandi, ábúandi, framkvæmdaraðili né nokkur annar, spilla, granda eða breyta, hylja, laga, aflaga eða flytja úr stað nema með leyfi Minjastofnunar Íslands.*

Vakin er athygli á því að skv. 51 gr. laga um menningarmínjar nr. 80/2012 eru ákvarðanir Minjastofnunar Íslands skv. 20., 23., 24., 28., 42. og 43 gr. sömu laga endanlegar á stjórnslustigi og ekki kærnanlegar til æðra stjórnvalds. Jafnframt er vakin athygli á því að skv. 21. gr. stjórnsýslulaga nr. 37/1993 getur aðili máls óskað eftir skriflegum rökstuðningi stjórnvalds fyrir ákvörðun hafi slíkur rökstuðningur ekki fylgt ákvörðuninni þegar hún var tilkynnt. Beiðni um rökstuðning fyrir ákvörðun skal bera fram innan 14 daga frá því að aðila var tilkynnt ákvörðunin og skal stjórnvald svara henni innan 14 daga frá því hún barst.

Og á 2. mgr. 24. gr. sömu laga sem hljóðar svo: *Ef fornminjar sem áður voru ókunnar finnast við framkvæmd verks skal sá sem fyrir því stendur stöðva framkvæmd án tafar. Skal Minjastofnun Íslands láta framkvæma vettvangskönnun umsvifalaust svo skera megi úr um eðli og umfang fundarins. Stofnuninni er skylt að ákveða svo fljótt sem auðið er hvort verki megi fram halda og með hvaða skilmálum. Óheimilt er að halda framkvæmdum áfram nema með skriflegu leyfi Minjastofnunar Íslands.*

Virðingarfyllt,
f.h. Minjastofnunar Íslands

Kristinn Magnússon
verkefnastjóri

Sent í tölvupósti:

Jakob Gunnarsson (jakob.gunnarsson@skipulag.is)

Skipulagsstofnun (skipulag@skipulag.is)

Skipulagsstofnun
Borgartún 7b
105 REYKJAVÍK

Garðabær, 8. júní 2022
Málsnúmer: 202205-0019
SS/LA/BK/OKV

Efni: Umsögn um matsáætlun Holtavörðuheidarlínu 1

Vísað er til tölvubréfs frá Skipulagsstofnun, dags. 10. maí 2022, þar sem óskað er eftir umsögn Náttúrufræðistofnunar Íslands um matsáætlun vegna framkvæmdar Landsnets hf. á Holtavörðulínu 1.

Náttúrufræðistofnun hefur kynnt sér matsáætlunina og telur að í það heila komi fram það helsta sem mikilvægt er að fjallað sé um í matsáætluninni. Náttúrufræðistofnun telur að verið sé að leggja mat á réttu umhverfisþættina og skilmerkilega er greint frá ólíkum valkostum. Náttúrufræðistofnun vill koma eftirfarandi ábendingum á framfæri varðandi áætlað mat á einstökum umhverfisþáttum:

Jarðmyndanir

Mikilvægt er að lagt sé mat á verndargildi jarðmyndana sem verða fyrir raski á línuleiðinni eða efnistökusvæðum. Þótt engar jarðmyndanir falli undir ákvæði 61. gr. náttúruverndarlaga (nr. 60/2013) um sérstaka verndun þá finnast m.a. ýmis ummerki um jöklunarsögu síðjökultíma í Borgarfirði og Hvalfjarðarsveit. Huga þarf að áhrifum á lágheitsvæði við Hvítá og Reykjadalssá og meta þarf áhrif á fjölbreytilegar bergmyndanir á svæðinu sem og mögulega fundarstaði steingervinga. Skoða þarf samspil áhrifa á jarðmyndanir og landslag vandlega.

Náttúrufræðistofnun vill benda á jarðfræðikort stofnunarinnar í 1:250.000 frá 1994 (blað 2) þar sem sjá má helstu drætti í berggrunni svæðisins. Hægt er að nálgast prentað kort hjá stofnuninni.

Í umfjöllun um efnistökusvæði þarf að gera grein fyrir gerð efnisnáma s.s. jarðmyndun og setgerð. Áætla þarf efnisþörf úr hverri námu eins og hægt er.

Gróður

Í kafla um gróður segir að framkvæmdin „geti“ skert gróður á framkvæmdasvæðinu. Náttúrufræðistofnun telur öruggt að gróður muni skerðast í töluverðum mæli, um það er enginn vafi enda um stóra framkvæmd að ræða.

Náttúrufræðistofnun vill benda á að í skýrslu stofnunarinnar „Framkvæmdaáætlun 2018: svæðaval og ávinningur verndar“ er fjallað um endurskoðun á verndargildi vistgerða. Skýrslan er aðgengileg hér: <https://utgafa.ni.is/skyrslur/2019/NI-19008.pdf>.

Sérstaklega er fjallað um skógrækt í kafla 9.9 “Landbúnaður og skógrækt”. Náttúrufræðistofnun telur því ekki ástæðu til að horfa einnig til áhrifa á ræktaða skóga í gróðurmatinu.

Varðandi verndargildi einstakra plöntutegunda ber að minnast á nýlega auglýsingu um friðun æðplantna, mosa og fléttna. Sjá hér:

<https://www.stjornartidindi.is/Advert.aspx?RecordID=9ee5ca6c-c4f5-4263-a9b8-e34dc6fdd984>

Fuglar

Til að leggja mat á áhrif áflugs er mikilvægt að tíðni athugana sé há. Ekki kemur fram hversu oft verður gengið meðfram núverandi háspennulínu nálægt búsvæðum blesgæsa í og við Andakíl, en til að matið sé marktækt ætti að endurtaka athuganir nægjanlega oft til að náð sé yfir aðalfartímann bæði að vori og hausti. Bent er á greinargerð sem Náttúrufræðistofnun vann fyrir Landsnet árið 2020 þar sem lagt er mat á aðferðir við rannsóknir á áflugi. Ekki er stefnt að því að meta áflug á öðrum mikilvægum fuglasvæðum á línuleiðinni en að mati Náttúrufræðistofnunar þyrfti að skoða áflugstíðni meðfram núverandi línu á Holtavörðuheidi þar sem bæði álf og himbrimi verpa.

Vatnalíf

Jákvætt er að tekið verði tillit til verndargildis ferskvatnsvistgerða. Skoða þarf sérstaklega hvort kaldar eða heitar uppsprettur séu á línuleiðinni sem gætu orðið fyrir raski.

Náttúrufræðistofnun gerir ekki frekari athugasemdir við matsáætlunina.

Virðingarfyllst,

Snorri Sigurðsson
Sviðsstjóri náttúruverndarsviðs

Skipulagsstofnun
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

Gunnarsholti, 9. maí 2021

Efni: Umsagnarbeiðni um matsáætlun fyrir Holtavörðuheildarlínu 1

Landgræðslunni barst til umsagnar matsáætlun fyrir Holtavörðuheildarlínu 1. Landgræðslan hefur kynnt sér tillögurnar og byggir umsögn stofnunarinnar á lögum um landgræðslu nr. 155/2018, einkum er lýtur að því að vernda, endurheimta og bæta þær auðlindir þjóðarinnar sem fólgnar eru í gróðri og jarðvegi og tryggja sjálfbæra nýtingu lands.

Landgræðslan vill koma á framfæri ábendingu um að landgræðslusvæði séu höfð til hliðsjónar við matið þar sem við á. Einnig, að í vissum tilvikum og á vissum svæðum er Landgræðslan umráðandi lands og ætti sem slíkur að vera talinn upp sem hagsmunaaðili. Jafnframt sé gætt sérstaklega að votlendi en votlendi nýtur sérstakrar verndar samkvæmt náttúruverndarlögum.

Landgræðslan gerir ekki athugasemdir við matsáætlun fyrir Holtavörðuheildarlínu 1 en er reiðubúin til að veita frekari upplýsingar og ráðgjöf um þá þætti er að verksviði hennar snúa, um jarðvegs- og gróðurvernd, uppgræðslu, vernd og endurheimt votlendis, varnir gegn landbroti og sjálfbæra nýtingu lands, sé þess óskað.

Virðingarfyllst,
f. h. Landgræðslunnar

Davíð Arnar Stefánsson,
sérfræðingur

Skipulagsstofnun
Þórdís Stella Erlingsdóttir
Borgartún 7b
105 Reykjavík

Reykjavík, 17. maí 2022
UST202205-133/B.S.
27.05.04

Efni: Mat á umhverfisáhrifum. Matsáætlun – Holtavörðuheildarlína. Umsögn

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar dags. 10. Maí sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um ofangreinda matsáætlun.

Gert er ráð fyrir að ný lína fylgi eldri línu en skoðaðar eru möguleikar á minni hárrar tilfærslu línunnar á nokkrum stöðum vegna sjónrænna áhrifa. Þetta breytir þó ekki því að notast er að mestu við núverandi línustæði.

Umhverfisstofnun vill benda á að skoða þurfi hvernig best verði að koma fyrir línu og Hringvegi 1. ef Vegagerðin ákveður að færa veginn vestur fyrir Bláhæð í stað þess að fara yfir hæðina eins og nú er gert.

Að öðru leyti gerir Umhverfisstofnun ekki athugasemdir við matsáætlunina.

Beðist er velvirðingar á því hversu dregist hefur að svara þessu erindi.

Virðingarfyllst

Björn Stefánsson,
sérfræðingur

Axel Benediktsson,
sérfræðingur

Skipulagsstofnun

B.t. Þórsdís Stella Erlingsdóttir
Borgartúni 7b,
105 Reykjavík

Efni: Matsáætlun – Holtavörðuheildarlína 1. Landsnet hf.

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar, dags. 10. maí 2022, þar sem óskað er umsagnar Vegagerðarinnar um matsáætlun vegna áforma Landsnets hf. um endurnýjun byggðarlínu, um Haltavörðuheildi 1, í samræmi við ákvæði 2. mgr. 21. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana, nr. 111/2021.

Í erindinu er óskað eftir því að Vegagerðin fjalli um hvort stofnunin, út frá sínu starfssviði, hafi athugasemdir við það hvernig framkvæmdaraðili hyggst vinna að umhverfismati framkvæmdarinnar svo sem um skilgreiningu valkosta, gagnaöflun, úrvinnslu gagna, umhverfismat og framsetningu umhverfismatsskýrslu. Einnig, ef á skortir, hvaða atriðum hún telji að gera þurfi frekari skil eða höfð verði sérstaklega í huga við umhverfismat framkvæmdarinnar. Þá er óskað eftir því að Vegagerðin geri grein fyrir þeim leyfum sem eru á starfssviði stofnunarinnar og framkvæmdin er háð.

Vegagerðin starfar á grundvelli laga nr. 120/2012 sem framkvæmdastofnun samgöngumála. Lögbundið hlutverk Vegagerðarinnar er að byggja upp, viðhalda og reka samgöngukerfi ríkisins samkvæmt lögum þessum og öðrum lögum sem stofnunin starfar eftir. Vegagerðin annast samkvæmt því þau verkefni sem nánar greinir í lögnum og öðrum lögum og stjórnvaldsfyrirmælum sem um starfsemi hennar gilda. Afmarkast því stjórnsýslulega aðkomu Vegagerðarinnar að umræddri framkvæmd og lýtur því eftirfarandi umsögn stofnunarinnar einungis að þeim efnisþáttum fyrirspurnarinnar er varða starfssvið Vegagerðarinnar.

Megin tilgangur áætlunarinnar er að kynna fyrir hagaðilum áform um uppbyggingu flutningskerfisins. Hluti kerfisáætlunar er framkvæmdaáætlun til þriggja ára þar sem hafinn er undirbúningur að einstökum framkvæmdum. Í kerfisáætlun 2020-2029 hefur Landsnet sett fram framkvæmdaáætlun fyrir einstakar framkvæmdir. Í þeirri áætlun er lagður grunnur að undirbúningi fyrir Holtavörðuheildarlínu 1.

Vegagerðin hefur kynnt sér matsáætlun og telur, með hliðsjón af hlutverki stofnunarinnar, að nægilega vel sé gerð grein fyrir helstu framkvæmdaþáttum.

Vegagerðin óskar eftir að framkvæmdaraðili verði í samráði við Vegagerðina varðandi þá þætti sem þurfa að koma fram er varðar nálægð fyrirhugaðar línu

Síða 1/2

Vegagerðin
Suðurhraun 3
210 Garðabær
+354 522 1000
vegagerdin.is

vegagerdin
@vegagerdin.is

við Hringveg sem liggur yfir Holtavörðuheidi og aðra vegi sem eru umsjón Vegagerðarinnar.

Einnig að lögð verði áhersla á að staurar innan veghelgunarsvæðis eða öryggissvæðis verði með þeim hætti að umferð stafi ekki hætta af.

Vegagerðin bendir á að skv. Vegalögum nr. 80/2007 er veghelgunarsvæði stofnvega 30 m til hvorrar handar frá miðlínu vega en 15 m frá miðlínu annarra þjóðvega. Framkvæmdir innan veghelgunarsvæða eru háðar leyfi frá Vegagerðinni.

Síða 2/2

Virðingarfyllt
f.h. Vegagerðarinnar
Sigurður Friðgeir Friðriksson

Undirskrift
SIGURÐUR FRIÐGEIR

Vegagerðin

Forsætisráðuneytið Matsáætlun - Holtavörðuheildarlína 1

Til : Skipulagsstofnun - SLS <skipulag@skipulag.is>
Frá : Regína Sigurðardóttir <regina.sigurdardottir@for.is>
Heiti : Forsætisráðuneytið Matsáætlun - Holtavörðuheildarlína 1
Málsnúmer : 202203049
Málsaðili : Landsnet hf
Skráð dags : 01.06.2022 00:00:00
Höfundur : Regína Sigurðardóttir <regina.sigurdardottir@for.is>

Tilvísun í mál: FOR21120003

Góðan dag.

Forsætisráðuneytið vísar til auglýsingar á vef Skipulagsstofnunar frá 10. maí sl., þar sem óskað er eftir umsögnum um matsáætlun um Holtavörðuheildarlínu 1.

Ráðuneytið gerir ekki athugasemdir við matsáætlunina, en tekur fram að mikilvægt sé að haft verði áfram samráð við ráðuneytið ef frekari vinna við Holtavörðuheildarlínu 1 fer fram, svo sem mat á umhverfisáhrifum línunnar eða önnur skipulagsvinna tengd henni.

Minnt er á að allar framkvæmdir og jarðrask innan þjóðlendna sem vara lengur en í eitt ár eru háðar samþykki ráðuneytisins skv. 3. mgr. 3. gr. laga nr. 58/1998 og að leyfi ráðherra þarf fyrir nýtingu vatns- og jarðhitaréttinda og vindorku innan þjóðlendna skv. 2. mgr. 3. gr. sömu laga.

Haft var samráð við samstarfsnefnd um málefni þjóðlendna, sbr. 1. mgr. 4. gr. laga um þjóðlendur og ákvörðun marka eignarlanda, þjóðlendna og afrétta, nr. 58/1998, við afgreiðslu erindisins.

Virðingarfyllst, Regína Sigurðardóttir.

Regína Sigurðardóttir, sérfræðingur / Specialist

Forsætisráðuneyti / Prime Minister's Office

Skrifstofa stjórnskipunar og stjórnsýslu / Department of Constitutional and Administrative Affairs

Stjórnarráðshúsinu, 101 Reykjavík, Iceland

Sími / Tel: (+354) 545 8400.

www.stiomarradid.is / www.government.is - [Fyrirvari/Disclaimer](#)

Vinsamlegast hugið að umhverfinu áður en tölvupósturinn er prentaður /
Please consider the environment before printing

Kári Blöndal

Til : Skipulagsstofnun - SLS
Frá : Kári Blöndal <kari_gong@hotmail.com>
Heiti : Kári Blöndal
Málsnúmer : 202203049
Málsaðili : Landsnet hf
Skráð dags : 18.05.2022 00:00:00
Höfundur : Kári Blöndal <kari_gong@hotmail.com>

Góðan dag

Ég hef lesið yfir matsáætlun hjá ykkur og verð ég að mótmæla yfir leið B3 sem fer þvert yfir jörð stafholtsey. Þessi leið mun skapa stórhættu fyrir flugumferð á svæðinu.

Í dag er mikil umferð flugvéla á svæðinu einnig lenda vélar á tünnum við bæinn Stafholtsey.

Ég er að byrja byggja flugbrautir og skýli á jörðinni fyrir einkaflugvélar og mun leið B3 skapa stórhættu fyrir þær vélar.

Mér list best á leiðir B1, B2 eða meðrfam núverandi línu og mun það lágmarka hættu af þessari línu.

Ef kostur er á þá væri best að setja þessa línu í jörð.

En ég er mjög á móti leið B3.

Endilega hafið samband ef óskað er eftir frekari upplýsingum.

Bestu kveðja

Kári Blöndal

Atvinnuflugmaður

S:8401567

Athugasemdir varðandi matsgerð Holtavörðuheildarlínu 1 og ætlað línustæði hennar.

Eins og fulltrúar Landsnets hafa komið inn á þá er núverandi byggðalína orðin um 50 ára, úrelt, barn síns tíma og þarfnast endurnýjunar.

Sama við um allt í kring um línuna, staðsetningin hentar alls ekki miðað við núverandi landnýtingu sem hefur gjörbreyst á tímabilinu, framtíðar landnýtingu sem allt bendir til að núverandi þróun haldi áfram. Línan setur kvöð á landið til ókominna ára og áratuga. Línustæðið hentar heldur ekki miðað við þá breytingu á verðmæti landsins sem orðið hefur, breyttar kröfur um lífsgæði og lífsstíl þess fólks sem á svæðinu býr og mun dvelja og búa í framtíðinni, breytt eignarhald, hagsmuni landeigenda, stofnana og fyrirtækja og svo má lengi telja.

Út frá ofangreindu þarf að tryggja að línur sem þessar liggi ekki í gegn um þéttar byggðir, frístunda-, útivistar- og tómstundasvæði heldur þar sem fæstir eru dags daglega og valdi sem minnstum óþægindum og skerði sem minnst hagsmuni og lífsgæði fólks.

Á byggingatíma núverandi línu var byggð strjálí og lífsafkoma flestra íbúa sveitanna byggðist á hefðbundnum búskap með tilheyrandi landnýtingu og stærsta hagsmunamálið varðandi línustæðið var að möstrin lentu ekki hvar sem var í túnum til að hefyngur minnkaði ekki, yllu sem minnstum óþægindum við nýtingu túnanna sem og þau yrðu ekki fyrir við stækkun túna né gerð annarra ræktarsvæða.

Í dag hefur þetta snúist alveg við, mjög hefur fjölgað þeim sem búa í sveitunum og frístundasvæði hafa stækkað þar sem margir dvelja öllum sínum frístundum. Fæstir sem í sveitunum búa lifa af hefðbundnum landbúnaði heldur margskonar þjónustustörfum, s.s. beinni og óbeinni þjónustu við ferðafólk, þjónustu við frístunda- og útivistarsvæði og o.s.frv. Einnig býr þar fjöldi fólks sem sækir atvinnu annað, jafnvel langar leiðir en býr þar til að njóta friðsældar og heilnæmis sveitanna.

Þeir sem byggja sér upp frístundaaðstöðu og þeir sem vilja stunda útivist ýmiskonar t.d. veiðar, golf, hestamennsku og aðra afþreyingu úti í guðsgrænni náttúrunni, í kyrrð, ró og heilnæmi sveitanna, hefur fjölgað og það er ekki aðlaðandi að hafa rafmagnslínu né aðra sjón- eða hljóðmengun nærri sér. Fólk er farið að huga meira að heilsu og líðan og sækist ekki í svæði þar sem áhætta er tekin af suðandi rafmagnslínum, segulsviði, sjónmengun og öðrum óþægindum frá þeim.

Fram hefur komið að þeir sem eru nálægt háspennulínum verði varir við truflanir frá þeim á fjarskiptabúnaði ásamt ofangreindum óþægindum. Margt af þessu er ósannað en fólk velur að vera fjær línunum ef það á þess kost.

Allt ofangreint tengist lífsafkomu þeirra sem á landsbyggðinni búa sem skerðist klárlega með áformaðri lagnaleið. Skerðir einnig verðmæti eigna þeirra sem nú þegar hafa komið sér upp íbúðar- frístunda- eða annarri aðstöðu til notkunar.

Í okkar tilfalli er nú þegar búið að skipuleggja frístundalóðir við og undir fyrirhuguðu línustæði og gerir helgunarsvæði línunnar fyrirhugaða trjárækt á lóðinni útilokaða og jafnvel byggingu hússins sjálfs sem og gerir nærliggjandi lóðir lítt spennandi ásamt því að útiloka eða skerða fyrirhugað og áframhaldandi landnotkun í sama tilgangi. Hvergi er getið um ferðaþjónustu þá sem rekin er í Hlíð sem er með einni af elstu ferðaþjónustum sveitarfélagsins.

Í markmiðum með línulögninni er mikið lagt upp úr umhverfisáhrifum, að hafa samráð við landeigendur með því að bæta samtal við þá og ná sátt við samfélagið. Þar kemur einnig fram „þá þarf leiðarvalið að taka mið af núverandi og fyrirhugaðri landnotkun“. Samanber áður upptalið þá er augljóst að landnýting hefur gjörbreyst frá því að gömlu línunni var valið lagnastæði og á klárlega eftir að breytast enn frekar í framtíðinni.

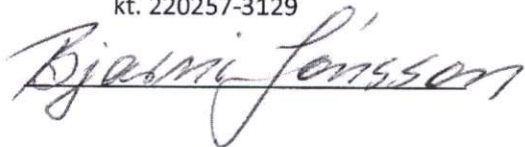

Allt eru þetta góð markmið sem vonandi verður farið eftir og leggjum við því eindregið til að fallið verði frá núverandi hugmyndum um lagnaleið og línunni verði valin leið sem skerðir í minna mæli hagsmuni og lífsgæði þeirra sem í sveitunum búa og/eða dvelja heldur fari línun einn fjarri byggð og unnt er.

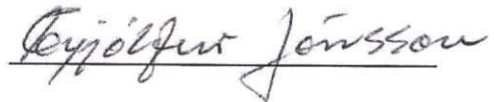
Leggjum við til að byggðalínan verði lögð stystu leið upp á Miðfells múla og áfram þaðan einn mikið utan byggðar og auðið er til að valda sem minnstum skaða í byggð. Síðan að leggja frá henni línur til nauðsynlegra tenginga við Vesturland og þá jafnvel lágspennitari línur í jörð þar sem þarf að fara í gegn um byggð.

Fyrir hönd landeigenda Hlíðar og Vestra-Miðfells í Hvalfjarðarsveit

Virðingarfyllst
Garðabæ 29. maí 2022
Bjarni Jónsson
kt. 220257-3129

Virðingarfyllst
Hlíð 29. maí 2022
Eyjólfur Jónsson
kt. 2007595249

Landeig. Sleggjulækjar Holtavörðuheiðarlína

Til : Skipulagsstofnun - SLS <skipulag@skipulag.is>
Frá : Anna Lísa Hilmarsdóttir <sleggjulaekur@vesturland.is>
Heiti : Landeig. Sleggjulækjar Holtavörðuheiðarlína
Málsnúmer : 202203049
Málsaðili : Landsnet hf
Skráð dags : 05.06.2022 00:00:00
Höfundur : Anna Lísa Hilmarsdóttir <sleggjulaekur@vesturland.is>

Góðan dag

Vid eigendur jarðarinnar Sleggjulækjar í Stafholtstungum í Borgarfirði erum enn að bíða eftir nákvæmari staðsetningu línunnar þar sem hún á að fara yfir okkar land á stað þar sem við erum að fara að byggja íbúðarhús á næsta ári. Þetta er eini kaflinn á leiðinni þar sem ekki á að fylgja gamla línustæðinu og þar með á að fara í gegn um eina skóginn á svæðinu.

Í lok Maí þegar starfsfólk Landsnets heimsótti okkur þá spurðum við þau af hverju það ætti að fara með línuna þarna (eini kaflinn á leiðinni þar sem hún fylgir ekki þeirri gömlu). Þau svöruðu því að það væri vegna nálægðar við hús í kring um Norðtungu og þar í kring. Þau sýndu okkur vinnukort sem þau hafa sér til glöggvunar á því hvar hús eru á svæinu, en við sáum undir eins að þar voru merkt inn hús á tveim stöðum sem engin hús eru.

Við viljum benda á að lang minnsta raskið, minnsti hlykkurinn og örugglega ódýrasta leiðin er á milli Höfða og Högnastaða þar sem eru engin hús og nóg pláss á milli, inn á kortið er **Karlsbrekka** merkt, það er eyðijörð, engar byggingar og ekki neitt. Ef fólk mætir á staðinn og sér hvernig þetta er í raun þá hlýtur hver að sjá að það eru mjög furðulegt að taka þennan sveig þarna bara af því bara. Einu rökin sem þau höfðu fyrir þessum sveig eru þessi hús í kring um Norðtungu og svo sögðu þau að þau vildu gera línuna minna sýnilega með því að fara í geng um skóginn. Okkur finnst það frekar léleg rök þar sem línan fer nær Norðtungu með þessum hlykk og það að fela línuna í skóginum !! Hvað með alla afganginn af línunni hvernig á að fela hana?

Vid getum ekki gefið okkar samþykki fyrir þessu.

Viriðngarfyllst

Brynjar Bergsson sími 8949549

Anna Lísa Hilmarsdóttir 8229549

Sigríður H.Blöndal, Stafholtsey Samþykkjum ekki leið B3

Til : Skipulagsstofnun - SLS <skipulag@skipulag.is>
Frá : Sigríður Blöndal <siggahuld82@gmail.com>
Heiti : Sigríður H.Blöndal, Stafholtsey Samþykkjum ekki leið B3
Málsnúmer : 202203049
Málsaðili : Landsnet hf
Skráð dags : 06.06.2022 00:00:00
Höfundur : Sigríður Blöndal <siggahuld82@gmail.com>

Góðan dag,

Sendi hér inn varðandi tillögur um Holtavörðuheiðarlínu.

Við samþykkjum ekki leið B3 sem fer nálægt Stafholtsey.

Verið er að byggja upp ferðaþjónustu og hugmyndir um lítinn flugvöll á túni þarna.

Þetta er alltof nálægt sveitabænum.

Bestu kveðjur,

Sigríður H.Blöndal
Stafholtsey

Landeig. Króks Matsáætlun Holtavörðulína 1

Til : Skipulagsstofnun - SLS <skipulag@skipulag.is>
Frá : baulan@simnet.is <baulan@simnet.is>
Heiti : Landeig. Króks Matsáætlun Holtavörðulína 1
Málsnúmer : 202203049
Málsaðili : Landsnet hf
Skráð dags : 07.06.2022 00:00:00
Höfundur : baulan@simnet.is <baulan@simnet.is>

Viðhengi Holtavörðulína I. ábendingar.pdf
IMGKróksland -kort -Holtavörðulína 1._20220607_0001.pdf

Ég undirritaður er eigandi Króks, sem er skógræktarbylí í Norðurárdal. Í ráði er að leggja háspennulínu, 220 kv, um land jarðarinnar, Holtavörðulínu 1. Fyrir er á landi Króks 132 kv lína, svokölluð Byggðalína. Á liðnu ári barst mér frá Landsneti valkostaskýrsla varðandi fyrirhugaða Holtavörðulínu 1. Haldinn var fundur með landeigendum og óskað eftir ábendingum. Ég sendi bréf til Landsnets þar sem eigendur jarðarinnar gera grein fyrir viðhorfum sínum. Bréfið er dagsett 17. janúar og fylgir það hér með í viðhengi. Nýlega barst mér síðn Matsáætlun Holtavörðulínu 1. Enn var haldinn fundur með landeigendum og fulltrúar Landsnets komu í Krók í vettvangsferð sinni. Þar áttum við ágætan fund þann 24. maí s.l. Á fundinum voru ræddar aðstæður til línulagnar um Króksland og mögulegar línuleiðir skoðaðar. Ég kom á framfæri viðhorfi mínu tol línulagna um land jarðarinnar, þeim sömu og áður komu fram í bréfinu þann 17/1 s.l. Því viðhorfi okkar hér í Króki að tvær samhliða línur um landið séu óviðunandi fyrirkomjulag.

Slík línulögn um skógræktarland jarðafrinnar hefði í för með sér óbætanlegt tjón á gróðursetningu liðinna ára. Og á þeim hluta hennar þar sem fyrirhugað er áframhald skógræktarinnar myndi hún ríra það land, sem best hentar til ræktunar umtalsvert.

Á áðurnefndum fundi var farið yfir möguleika til lausnar á þessum vanda og ræddar ýmsar leiðir til þess.

Þegar hugað er að línulögn um Króksland má skipta landinu í tvo hluta. Vestari hluti þess er skógræktar og aðal athafnasvæði jarðarinnar. Þar hafa nú þegar verið gróðursettar á þriðja hundrað þúsund skógarplönturog þar er áætluð umfangsmikil frekari gróðursetning. Þarna er allur húsakostur, sumarhús og áætluð frístundabyggð.

Mér virðist að á þessu svæði séu þrjár hugsanlegar lausnir í boði:

1. Byggðalínan (132 kv) verði lögð í jörð um svæðið og að Holtavörðulína 1 (220 kv) línan komi í stað hennar á 220 kv möstrum (Matsáætlun, mynd 5.1, bls. 22).
2. Báðar línurnar verði lagðar um skógræktarsvæðið á tvírása möstrum (Matsáætlun, mynd 5.4, bls 24).
3. Línurnar fari báðar um svæðið á einmöstrungi, tvírása mastri. (Matsáætlun, mynd 5.4, bls. 24)

Á fundinum var bent á þann galla á þeirri hugmynd, sem hér er önnur í röðinni að verði Byggðalínan aflögð sé Holtavörðulína 1 komin á óviðeigandi möstur. Ég þekki ekki þá gerð mastra, sem hér er tilgreind, sem þriðji möguleikinn. Væri hugsanlegt að breyta þeim þannig að þau henti, verði Byggðalínan aflögð?

Austari hluti Króksjarðarinnar er annars eðlis. Byggðalínan fer þarna um landið norðanvert. Þar, sem heita Selhagar (sjá meðf. kort). Þetta er gróðursælasti hluti eystra svæðisins og sá, sem hentar best til skógræktar. Til suðurs hækkar landið mjög ört og liggur að þeim víðernum, sem verða vonandi friðuð. Byggðalínan fer þarna á hentugum stað um landið en það er ljóst að tvær samhliða línur með helgunarsvæði Holtavörðulínu 1, sem væri 65-85 m (Matsáætlun 5.1.3. bls. 25) til viðbótar við helgunarsvæði Byggða-línunnar um 60 m myndu ríra þetta skógræktarsvæði verulega.

Á þessum hluta jarðarinnar gilda því í raun sömu sjónarmið og á vestari hluta hennar. Æskilegt væri að fara með Byggðalínuna í jörð og Holtavörðu-línu 1 á 220 kv möstrum. Sé það hins vegar ekki mögulegt væri málið leyst á þann hátt, sem lagt er til á vestari hluta jarðarinnar, kostir 2 eða 3.

Með Byggðalínunni var rudd slóð, sem sums staðar í Krókslandinu er sæmilega nothæf á viðeigandi farartækjum. Hún liggur norðan megin línunnar á helgunarsvæði hennar. Í Matsáætluninni virðist mér vera gert ráð fyrir varanlegri slóð með línunni. Það tel ég vera hyggileg áform.

Um landfræði- og náttúruverndarleg viðhorf í Norðurárdal vísa ég í það bréf, sem hér fylgir með í viðhengi, dags. 1771 s.l. Sjónræn áhrif skipta miklu máli á þessum fögru og vinsælu slóðum ferðamanna og útivistarfólks, þar sem rekin eru mikil og vaxandi ferðaþjónusta. Víst er um það að háspennulínur eru ekkert augnayndi þó nauðsynlegar séu. Tvær samhliða línur angra auga ferðamannsins á þessum stað helmingi meira en ein slík. Skógurinn, sem þarna er að vaxa upp mun milda þá ásýnd þegar fram líða stundir og er reyndar farinn að gera það. Þegar sú lína er risin á Krókslandinu, sem er ásættanleg, legg ég til að beggja megin hennar, í eystri hluta landsins, verði gróðursettar meðfram helgunarsvæði línunnar þrjár raðir trjáa. Þar verði aspir, stafafura og sitkagreni. Þegar þau tré vaxa upp, verður mun minni sjónmengun, illviðri vetrar munu ekki skaða línuna og rekstraröryggi hennar vex. Þá verður hægt að sinna eftirliti og viðhaldi í skógargöngum þar sem ríkir stöðugt góðviðri á öllum tímum árs. Bestu kveðjur.

Króki 7. júní 2022

Gunnar Jónsson

Fylgiskjöl:

Bréf dags. 17. janúar 2022

Kort Króksland

Bréfið verður einnig póstlagt.

Á

LANDSNET.

Elín Sigríður Óladóttir,
Samráðsfulltrúi.

Holtavörðulína I. Upplýsingar og ábendingar.

Norðurárdalur og Þverárhlið eru náttúruperlur í þjóðleið og nærri henni. Fjallendið á milli þeirra, Grjóthálsinn, er ósnortið land í beinu framhaldi af afréttinni og öræfunum, sem nú er unnið að því að friða og gera að þjóðgarði. Frá upphafi byggðar í landinu hefur aðallega verið stundaður landbúnaður á þessum slóðum en náttúrufegurð og veiðar í víðfrægum laxveiðiám hafa löngum dregið að sér fólk, sem sækist eftir afþreyingu í fögru og ósnortnu umhverfi. Á síðustu áratugum hefur hefðbundinn landbúnaður á þessu svæði dregist mjög saman þó enn séu þar rekin myndarleg bú. Þarna er orðin og er að verða veruleg breyting á búskaparháttum. Hér er að vaxa upp, hægum skrefum, umhverfi afþreyingar, heilsuræktar og menningartengdrar starfsemi. Nú þegar er hér umtalsvert skólahald, hótélrekstur, veitingasala og ferðaþjónusta. Við árnar hafa risið myndarleg veiðihús. Hér er kominn golfvöllur og talssverð sumarhúsabyggð samfara hefðbundnum búskap á þeim jörðum, sem best henta til landbúnaðar. Þá er ótalinn sá mikli fjöldi ferðamanna innlendra og erlendra, sem á leið um, á þjóðvegi 1 eða eftir öðrum vegum og slóðum, göngufólk og hestaleiðangrar. Fólk, sem kys að hafa hér viðstöðu á leið sinni og njóta þess, sem í boði er. Síðast en ekki síst skal þess getið að í Norðurárdal hefur á síðustu áratugum verið rekin umfangsmikil skógrækt í Króki og slík starfsemi er nú einnig stunduð á öðrum jörðum þarna svo sem á Hafþórsstöðum og í Sveinatungu og raunar víðar. Slíkt land er mikið verðmæti. Öll nýting þess er viðkvæmt mál, sem krefst aðgæslu og fyrirhyggju.

Um vestari hluta Krókslands liggja tvær línur Byggðalínun (130 kv) og innansveitarlína. Þegar skógrækt hófst þar árið 1989, en frá árinu 2000 samkvæmt samningi við Vesturlandsskóga á 120 ha lands, var ekki plantað í 30 m breitt svæði beggja megin Byggðalínunnar. Því var þannig hagað samkvæmt upplýsingum frá Landsvirkjun. Það er ljóst að kæmi önnur lína þ.e. Holtavörðulína, til hliðar við Byggðalínuna í gegnum skógræktarlandið myndi sú framkvæmd valda umfangsmiklum skemmdum á því skóglendi, sem þarna er svo ekki sé nú talað um sjónmengunina. Það tel ég vera algjörlega óviðunandi.

Ég fæ ekki séð að unnt sé að fara með Holtavörðulínu í gegnum þetta skóglendi á annan hátt en þann að leggja aðra línuna í jörð, þ.e. Byggðalínuna (130 kv), eða að samnýta möstur fyrir þær báðar. Æskilegt væri að fá frekari upplýsingar um slík möstur.

Austan við þetta skógræktarsvæði eru rumlega 500 ha af landi jarðarinnar. Þar er fyrirhugað að halda gróðursetningunni áfram allt inn að merkjum við Hellisá. Byggðalína liggur einnig um þetta land. Þarna eru staðhættir þannig að efri hluti landsins (syðri hluti) hentar síður til skógræktar og yrði því gróðursetning a.m.k fyrst fremur á neðri hluta landsins (nyrðri hluta), nær Norðuránni. Mér virðist að Byggðalína þyrfti ekki að raska skógræktarframkvæmdum þarna meira en hún gerir í núverandi skóglendi en kæmi þarna önnur lína til hliðar myndi sú framkvæmd rýra skógræktarsvæðið verulega.

Og það er fleira, sem hafa þarf í huga þegar lagt er í framkvæmdir þarna. Nærri Norðuránni í Krókslandi á móts við bæinn í Sveinatungu eru mjög merkilegar fornminjar. Þar eru Blesastaðir, bær Þorbjarnar blesa, sbr. Landnámu. Ósnortnar tóftir sennilega frá miðri sextánda öld og búseta á sama stað frá landnámsöld. Byggðalína liggur þar óþarflega nærri.

Mér hefur stundum komið til hugar að hún væri betur komin norðan megin árinna. Þar er nokkurt landssvæði mkilli þjóðvegarins og Norðurárinna. Þar væri eftirlit og viðhald auðveldara, allt inn að Hellisá. Þarna væri línin hins vegar komin í land Sveinatungu.

Væru báðar línurnar lagðar um land Króks virðist mér hið sama gilda um austari hluta þess og þann vestari að önnur þeirra þ.e. Byggðalínan væri lögð í jörð en annars væru þær á samnýttum möstrum, sé sá kostur nothæfur.

Ég vona að þessar upplýsingar mínar og ábendingar komi að gagni og trúi því og treysti að þessi nauðsynlega línulögn um þetta viðkvæma land takist þannig að við það verði unað.

Garðabæ 17. janúar 2022

Bestu kveðjur, eigendur Króks;

Gunnar Jónsson, Erla Hjartardóttir.

KRÖKSLAND.

UPP ROKSTRARLAND UP

HERMUNDARSTAÐIR
Ísrið

veðriklöpp 87
vaxavík 85

Eastvættinn

slæð

Lowvik 87

Sirklaströnd 78

Gislaströnd 74

Milla

Morþeyti 79

Þráðavík 86

Þráðavík 86

Meyhöfði 94

Sýrnalsborgir 68
Hólabúsi 64

G-10

Krislar 70

Krislarfjall 71

Gunnbjörnsdalur 56

Hellisgilsdrög 66

Austur hluti

Vestur hluti
SKORRATARLAND

Neðri fangarsund 94

Ráðgjafarhluti 91

HÁRKSSTAÐIR
land

Hellisgilsendi 61

Svartubrekkur 65

Bláskot 55

Bláskot 55

Stakkfjallur
Stakkfjallur 54

Festilakur 39

Ísgröf 87

G-8

Þráttur 65

Hellisgill 61

Selnaþyr 54

G-8

Svenstunga

G-9

G-7

Melisa 62

Melisa 60

Þjóðvegur

Snæfelli 100

Skipulagsstofnun
Borgartúni 7 b
105 Reykjavík

Efni: Umsögn um frummatsskýrslu vegna Holtavörðuheiðarlínu 1 í Hvalfjarðarsveit.

Landsnet hf. hefur lagt fram matsáætlun fyrir Holtavörðuheiðarlínu 1, 220 kV loftlínu milli Klafastaða í Hvalfirði að nýju tengivirki á Holtavörðuheidi. Undirrituð eru þinglýstir eigendur að jörðinni Galtarholti í Hvalfjarðarsveit.

Fyrirhuguð leið loftlínunnar svonefnd A1 Bjarnarholtsleið er nánast á landamerkjum Galtarholts og Eystra- Miðfells í Hvalfjarðarsveit og í upb. 425 m fjarlægð frá íbúðar- og útihúsum í Galtarholti. Þessi fjarlægð teljum við að sé of lítil og auðvelt er að koma línunni fyrir austar og þar með í meiri fjarlægð frá húsum í Galtarholti þannig mætti lágmarka sjónræn áhrif og koma að einhverju leiti í veg fyrir fyrir hljóðmengun frá línunni að næstu byggðu bólum.

Fyrir eru á svæðinu þrjár háspennulínur, sem liggja frá tengivirki á Brennimel að tengivirki á Klafastöðum í 1300 m. fjarlægð frá húsum í Galtarholti. Þar er um að ræða Járblendilínu 1 og Norðuráslínur 1 og 2. Þessar línur liggja allar samsíða. Þar að auki er svonefnd Vatnshamralína sem liggur frá tengivirki á Vatnshömrum að tengivirki á Brennimel. Með því að ætla nýrri háspennulínu að liggja rétt austan landamerkja Galtarholts telur Landsnet til kosta að línuleiðin sé styttri og þurfi færri möstur. Þar með verður að telja að Landsnet ætli að ganga gegn stefnu stjórnvalda um lagningu nýrra háspennulína frá árinu 2015 hvað varðar jörðina Galtarholt. Í stefnu stjórnvalda kemur m.a. fram: „*Leitast skal við að halda línugötum í lágmarki og nýta núverandi línustæði við lausnir á aukinni flutningsþörf*“ Eðlilegt verður því að telja að ný lína liggja samsíða Vatnshamralínu að öllu leiti og fylgi síðan Járblendilínu 1 og Norðuráslínum 1 og 2 frá Brennimel að Klafastöðum. Þannig væri vænlegast að draga úr sjónrænum áhrifum línanna frekar en dreifa þeim á á u.þ.b. 800 - 1000 m. breitt landssvæði.

Landsnet telur kostnaðarleg rök fyrir þessum valkosti þ.e. A1 Bjarnarholtsleið. Við teljum að þar með sé Landsnet að velta kostnaði yfir á landeigendur Galtarholts með lækkuðu markaðsverði jarðarinnar þar sem rök eru fyrir því að eftirsókn í land með 220 kV loftlínu í 23-25 metra hæð og 10 m. þverslám er varla nokkuð sem eftirsóknarvert getur talist nánast á landamerkjum.

Fyrir liggur að væntanleg Holtavörðuheiðarlína kemur til með að liggja hvar sem henni verður ætlaður staður a.m.k. næstu áratugi. Því teljum við að brýnt að vandað sé til verka og línunni komið þannig fyrir að sæmileg sátt geti talist um framkvæmdina við næstu nágranna. Við teljum ekki rétt að hrein hagkvæmnissjónarmið Landsnets ráði staðsetningu línunnar með því að fylgja ekki eldri línur og spara sér 2-3 staurastæður og u.þ.b. 800-1000 m af vír með því að fara svonefnda A1 Bjarnarholtsleið.

Á fundi Umhverfis- og skipulagsnefndar Hvalfjarðarsveitar þ. 19. mars sl. Var gerð eftirfarandi bókun við valkostagreiningu línunnar. Þessi bókun fellur að okkar hugmyndum um fyrirhugaða framkvæmd í öllum megin atriðum.

2012054.

Holtavörðuheildarlína 1

Skýrsla um valkostagreiningu Holtavörðuheildarlínu 1.

Frestur til að skila athugasemdum var til 17. janúar 2021, en sveitarfélagið hefur óskað eftir lengri fresti.

Landsnet hefur áform um lagningu Holtavörðuheildarlínu 1, sem yrði 220 kV loftlína milli Klafastaða í Hvalfirði að nýju tengivirki á Holtavörðuheidi, alls um 90 km langa leið. Línan er á framkvæmdaáætlun Kerfisáætlunar Landsnets 2020-2029 og áætlað að framkvæmdir hefjist árið 2024. Unnið er að mati á umhverfisáhrifum framkvæmdarinnar og liður í því er að setja fram tillögur um raunhæfa valkosti línunnar, sem lagðir verði fram til umhverfímats. Landsnet hefur í samráði við verkefnaráð Holtavörðuheildarlínu 1, landeigendur og almenning leitað eftir hugmyndum og ábendingum um línuleiðir. Markmiðið er að vinnan leiði að lokum til skynsamlegrar niðurstöðu um aðalvalkost línunnar. Niðurstaða valkostagreiningar er að alls sjö valkostir Holtavörðuheildarlínu 1 eru taldir geta náð markmiðum framkvæmdarinnar á fullnægjandi hátt. Greiningin leggur jafnframt grunn að mati á því hvar á línuleiðinni mestur ávinningur er af því að samnýta möstur eða leggja nærliggjandi línur í jörð. Umhverfis-, skipulags- og náttúruverndarnefnd álitur að línuleið Holtavörðuheildarlínu 1 verði best fyrir komið meðfram núverandi lagnaleið Vatnshamralínu. En verði Bjarnarholtsleið fyrir valinu að þá verði strengur lagður í jörðu. Í tillögu að aðalskipulagi Hvalfjarðarsveitar 2020-2032 er fjallað um Holtavörðuheildarlínu 1, m.a. í forsendum skipulagstillögunnar, sem er undirstaðan fyrir ákvarðanatöku um landnotkun og þróun byggðar í Hvalfjarðarsveit.

Þess má geta að í landi Galtarholts eru nú þegar eftirtaldar línur og veitur og teljum við óþarft að bæta þar við frekar en orðið er.

- Öflug vatnsleiðsla fyrir Grundartangasvæðið langs eftir jörðinni.
- Vatnsleiðsla þvert um jörðina, sem þjónar Stóra-Lambhagahverfi, Melahverfi, hluta Leirársveitar ásamt Eystra- Miðfelli
- 11 kV rafmagnsjarðstrengur þvert um jörðina, sem þjónar Leirár-og Melasveit ásamt fleiri bæjum í leiðinni
- 66 kV rafmagnsjarðstrengur, sem þjónar Akraneskaupstað og fyrir liggur að bæta eigi við einum slíkum til viðbótar innan skamms.
- Fjórir ljósleiðarar liggja þvert um jörðina.

Við væntum þess að við frekari umfjöllun um línuleiðina verði valin sú staðsetning, sem raskar sem minnstu í umhverfinu og fullt tillit verði tekið til sjónrænna áhrifa og hljóðvistar í næsta nágrenni.

Verði fyrirbyggjandi A1 Bjarnarholtsleið fyrir valinu sem línuleið gerum við kröfu til þess að henni verði þannig fyrir komið að beinna áhrifa hennar þ.e. raf- og segulsvið nái ekki inn á land jarðarinnar Galtarholts og hamli þar með lögmætri nýtingu jarðarinnar og jafnframt verði land Galtarholts utan helgunarsvæðis línunnar. Við áskiljum okkur rétt til bóta verði ekki tekið tillit til þess.

Virðingarfyllt,

Galtarholti, Hvalfjarðarsveit 7. júní 2022

.....
Jón Þór Guðmundsson kt. 020856-5729

.....
Ástríður Jónasdóttir kt. 300555-2929

Lövenskjöld ehf Holtavöruheiðalína 1

Til : Skipulagsstofnun - SLS <skipulag@skipulag.is>
Frá : Dagrún Hálfánardóttir <dagrun@logryni.is>
Heiti : Lövenskjöld ehf Holtavöruheiðalína 1
Málsnúmer : 202203049
Málsaðili : Landsnet hf
Skráð dags : 07.06.2022 00:00:00
Höfundur : Dagrún Hálfánardóttir <dagrun@logryni.is>
Viðhengi image001.png

Skipulagsstofnun
skipulag@skipulag.is

Efni: Matsáætlun – Holtavöruheiðarlína 1.

Lövenskjöld ehf, eigandi Háreksstaða í Norðurárdal, mótmælir frekari lagningu raflína í gegnum land jarðarinnar.

Háreist möstur valda m.a. sjónmengun, hljóðmengun og minnka nýtanlegt land jarðarinnar og setja nýtingu allrar jarðarinnar skorður til framtíðar.

Því er alfarið lagst gegn fyrirhugaðri framkvæmd við Holtavörðuheiðarlínu 1 í gegnum land jarðarinnar.

F.h. Lövenskjöld ehf.
Dagrún Hálfánardóttir

From: Elín Sigríður Óladóttir <elins@landsnet.is>
Sent: Tuesday, May 17, 2022 1:51 PM
To: Elín Sigríður Óladóttir <elins@landsnet.is>
Cc: Bryndís Skúladóttir <bryndiss@landsnet.is>
Subject: Vettvangsferð til landeigenda

Komið þið sæl og blessuð,

Næst komandi þriðjudag, 24 maí verðum við sem komum að verkefninu Holtavörðuheiðarlína 1 á ferðinni á þeim slóðum sem verið að kanna fyrir komandi Holtavörðuheiðarlínu 1. Tilgangur þeirrar ferðar er að heimsækja þá landeigendur sem þess óska, taka spjallið og skoða aðstæður. Landeigendur hafa óskað eftir að við komum á staðinn og okkur er það ljúft. Okkur fannst upplagt að drífa í að gera

Það á þessum tímapunkti nú á meðan umsagnarfrestur við matsáætlun er enn í gangi en eins og þið vonandi vitið flest þá er matsáætlun vegna Holtavörðuheidarlínu 1 í kynningu til 8 júní, sjá nánar hér; <https://www.skipulag.is/skipulagsstofnun/mal-i-kynningu/safn/holtavorduheidarlina-1>

Ef þú/þið hafið áhuga og tækifæri á taka móti okkur á þessum degi væri gott að heyra í ykkur sem fyrst, jafnframt hvaða tímasetning dagsins hentaði best fyrir ykkur.

Ef eitthvað er óljóst eða þið hafið spurningar endilega hafið samband, hvort sem er hér í pósti eða símleiðis,

Bestu kveðjur,

Elín

Elín Sigríður Óladóttir

Samráðsstjóri

Próunar- og tæknisvið / Technology & Development

Tel / Sími +354 563 9429 / Mobile / Gsm. +354 696 9930 / elins@landsnet.is

LANDSNET

www.landsnet.is / www.facebook.com/landsnet / www.linkedin.com/company/landsnet / www.instagram.com/landsnet

Langholti, 7. júní 2022

Skipulagsstofnun
b/t Þórdísar Stellu Erlingsdóttur
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

Umsögn um matsáætlun framkvæmdar Holtavörðuheildarlínu 1

Landsnet hf. hefur sent Skipulagsstofnun matsáætlun um framkvæmd Holtavörðuheildarlínu 1, sbr. 21. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021 er varðar 220 kV loftlínu milli Klafastaða í Hvalfirði að nýju tengivirki á Holtavörðuheildi, alls um 90 km langa. Allir geta kynnt sér matsáætlunina og veitt umsögn um framkvæmdina.

Í umsögn þarf eftir því sem við á að koma fram hvort umsagnaraðili hafi athugasemdir við það hvernig framkvæmdaraðili hyggst vinna að umhverfismati framkvæmdarinnar, út frá sínu starfssviði, svo sem um skilgreiningu valkosta, gagnaöflun, úrvinnslu gagna, umhverfismat og framsetningu umhverfismatsskýrslu. Einnig, ef á skortir, hvaða atriðum umsagnaraðili telur að gera þurfi frekari skil eða hafa sérstaklega í huga við umhverfismat framkvæmdarinnar. Leyfisveitendur skulu í umsögn sinni gera grein fyrir þeim leyfum sem eru á starfssviði þeirra og framkvæmdin er háð. Undirrituð senda inn umsögn sem landeigendur lands þar sem byggðalínan liggur um.

Að okkar mati er matsáætlunin ekki tæk til umfjöllunar í núverandi mynd. Fyrir því liggja margar ástæður en aðallega að:

- 1) Þó standi skýrum stöfum í skýrslunni sjálfri að aðalvandamálið sé flutningur rafmagns milli Blönduvirkjunar og Hvalfjarðar er ekki tekinn til athugunar valkostur línu þar á milli sem er styttri og raskar búsetu og ræktun mun minna, þ.e. yfir Kjöl
- 2) Algerlega óljóst hver örlög gömlu línunnar verða, því þó notað sé orðalagið að hún skuli með þessari framkvæmd endurnýjast, að hún sé gömul og afskrifuð o.fl, þá er slegið úr og í, í ræðu og riti, m.a. á opinberum kynningarfundum hvort hún standi, eða fari og hvort eða hvaða hlutverk hún muni hafa.
- 3) Samfélagsleg nauðsyn nýrrar línu er mjög óljós eins og bent hefur verið á í erindi undirritaðra um valkostagreiningu (sjá fylgiskjal 1), m.a. hefur framkvæmdastjóri Landverndar þann 2. júní 2022 ritað grein í Fréttablaðið, sjá <https://www.frettabladid.is/skodun/fyrir-hvern-starfar-landsvirkjun/> að raforkuframléiðsla Landsvirkjunar er að lang mestu leiti í þágu stóriðju og gagnavera. Ólíklegt er að slík starfsemi alþjóðlegra stórfyrirtækja sem litla skatta greiða í vestrænum löndum verði talin samfélagslega mikilvæg þegar fram líða stundir. Þetta leiðir þá líklega til þess að línan sem fyrirhugað er að byggja verður einnig framseld erlendum stórfyrirtækjum, og er þess ekki lengi að bíða ef marka má örlög MÍLU sem Þjóðaröryggisráð komst nýlega að væri ekki samfélagslega mikilvægir innviðir. Það er þannig óþolandi að blandað sé saman raunverulegum samfélagslegum hagsmunum og hagsmunum stóriðju erlendra stórfyrirtækja. Algerlega er sneitt hjá þessari umfjöllun í matsáætluninni.
- 4) Vitað er að ósk Landsnets er að geta afhent hverjum sem er hvert það orkumagn sem vill, hvar sem er. Gagnrýni hefur marg oft komið fram opinberlega á að þessi forsenda væri ekki raunhæf. Er eðlilegt að hægt sé að reisa gagnaver eða stóriðju hvar sem er? Og til þess að ná því markmiði að vaða yfir ræktunar- og búsetulönd bótalítið? Algerlega skortir á að þessi sjónarmið séu ávörpuð í matsskýrslunni.
- 5) Fjallað er um tengingu vistvænna orkuvera í skýrslunni, óljóst er hvort þarna er átt við vindmyllur. Aðalatriðið er þó að ef reisa á vistvæn orkuver, t.d. vindmyllur þá hljóta þær að leggja eitthvað til orkukerfisins, ekkert tillit er tekið til þess í matsáætluninni og er það alvarlegt. Nokkuð stór vindmylla í nútímanum þarf um 36 ha rými, er með 120m spaða og

framleiðir um 7 MW. Er þetta ekki eitthvað sem þarf að taka með í reikninginn, meta umhverfisáhrifin af og hver samlegðar áhrifin verða við lagningu Holtavörðulínu 1?

- 6) Kannski alvarlegasta ástæðan. Ræktað land fær mjög litla umfjöllun, framtíðar ræktunarland og landbúnaður er beinlínis smættaður, þar sem aðeins er tæpt á því að sækja eigi upplýsingar um núverandi landbúnað úr opinberum skýrsluhaldsgrunnum. Þessi eina ástæða ætti miðað við ástandið í heiminum núna að vera næg til þess að skoða línuleiðir alveg upp á nýtt. Fæðuöryggi er alvörumál. Fólk þarf mat til að lifa. Það breytir engu að hugsanlega getum við stundum keypt mat erlendis. Það er þá matur sem við tökum frá sveltandi fólki þar.

Lagðir hafa verið fram 3 valkostir um okkar land þ.e. valkostur AD, B2 og B3. Með vísan í umsögn okkar um valkostagreiningu að þá lögðumst við eindregið á mót AD valkosti og að núverandi byggðalína yrði látin standa. Valkostur B3 er ill skársti kosturinn ef núverandi byggðalína yrði fjarlægð úr okkar landi, t.d. hengd á fyrirhugaða Holtavörðuheildarlínu 1 (sjá fylgiskjal 2). Lega núverandi byggðalínu er ekki í samræmi við núverandi hugmyndafræði er varðar varðveislu á ræktunarlandi, sjálfbærni og fæðuöryggi þjóðarinnar. Byggðalínan var lögð á áttunda áratug síðustu aldar og áherslur hafa mikið breyst er varðar varðveislu ræktaðs lands. Nú eru þeir tímar að skortur er á fæðu í heiminum, matarverð er að hækka, Matarverðsvísitala FAO er á uppleið og því aldrei mikilvægara en nú að standa vörð um allt það ræktunarland sem Íslendingar hafa yfir að ráða. Byggðalínan var lögð í ræktunarland bænda hér í Borgarfirði af þeirri einföldu ástæðu að auðveldara var að reisa staurastæður í túnin en að reisa þær í holtum (urð og grjóti). Mögulega hefur veður spilað einni þarna inn í þar sem ræktunarland liggur yfirleitt frekar lágt í landi. Skipulagsstofnun leggur áherslu á að í umsögn sé skilgreining valkosta til umfjöllunar út frá sínu starfssviði. Við sem landeigendur og bændur viljum benda á breytta tíma. AD valkostur er gamaldags, afleitur og tekur ekki mið af breyttri heimsmynd, sjálfbærni eða fæðuöryggi þjóðarinnar. Því leggjum við til valkost sem tekur mið af þessum áherslum þar sem fyrirhuguð Holtavörðuheildarlína 1 er færð frá ræktuðu landi og eftir Grjóthálsinum (sjá fylgiskjal 3) sem teygir sig niður héraðið og er almennt talið rýrt land. Þessi leið er um rúmum km styttri en lagnaleið núverandi byggðalínu. Þegar Sultartangalína 3 var lögð var valinn sá valkostur að fara með línuna upp á hálsinn á milli Svínadals og Hvalfjarðar. Þannig var komist hjá því að skerða dýrmætt landsvæði sem gat nýst til frístundabyggðar og ræktunnar. Það að fara eftir Grjóthálsinum er mjög sambærilegur valkostur hvað þetta varðar. Það eru ekki aðeins staurastæðurnar með stögum sem taka landsvæði, heldur er einnig fyrirhugað að leggja vegi meðfram línunni og ætla má að vegurinn eyðileggi allt að 10 m belti að meðaltali. Þetta þýðir að þegar farið er yfir einn km ræktarlands er eyðilagður ræktunarmöguleiki sem nemur einum hektara lands, tilsvandi um 5000 kg byggs árlega við núverandi aðstæður, eða ef um hveiti er að ræða í framtíðinni eru þetta um 10 þúsund brauð á hvern km árlega. **Matsáætlunin er algerlega ófullburða varðandi umfjöllun um landbúnað, ræktað land og fæðuöryggi.** Til upprifjunar þá snýst fæðuöryggi um það að fólk hafi mat til að borða, en það er alger grunnþörf hvers mannsbarns að hafa aðgengi að mat. Það er mikilvægara en að hafa aðgengi að orku svo dæmi sé tekið.

Í kafla 8 *Vinsun umhverfisþátta* kemur fram að ekki þurfi að meta viðhald slóða út frá neinum umhverfisþætti. Samkvæmt því er verið að segja að viðhald slóðanna verði ekkert um ókomna tíð. Ekki kemur fram í matsáætlun áætluð lengd slóða. Slóði mun liggja meðfram Holtavörðuheildarlínu 1 sem er áætluð 90 km löng. Einnig verða afleggjarar að möstrum línunnar og plön undir þeim. Yfirborðsbreidd slóða verða að jafnaði 4,5 m breiðir. Slóðar eru því stór hluti framkvæmdarinnar með tilheyrandi umhverfisáhrifum. Ef slóðar og afleggjarar eiga að þjóna sem rekstrarvegir að þá þarf að viðhalda þeim sem slíkum með tilheyrandi efnistöku og jarðraski, því er óskiljanlegt að ekki þurfi að meta viðhald slóða út frá neinum umhverfisþætti.

Við lýsum þungum áhyggjum okkar yfir því að sbr. kafla 9 *Mat á umhverfisáhrifum* á ekki að meta áhrif valkosta línuleiða, slóðagerðar og efnistöku á sjálfbærni þjóðarinnar, matvælaöryggi og

ræktunarland. Þörf er á að fjalla sérstaklega um þessa þætti en ekki undir liðum eins og landbúnað og skógrækt eða einstök vistkerfi. Mikilvægt er að meta áhrifin út frá hagrænum og efnahagslegum þáttum og þjóðaröryggi.

Í kafla 9.7 *Landslag í Matsáætlun Holtavörðuheildarlínu 1* er fjallað um aðferðarfræði landslagsgreiningar. Mikilvægt er að landslagsgreining og sú aðferðarfræði sem stuðst verði við varpi ljósi á þau landslagsgæði sem eru innan þeirra jarða sem framkvæmdin snertir og gerð grein fyrir hvar mestu umhverfisáhrifin eru af núverandi byggðalínu og Holtavörðuheildarlínu 1. Með landslagsgreiningu verði sýnt fram á, á faglegan hátt, hvar möguleg lega Holtavörðuheildarlínu 1 gæti verið að teknu tilliti til umhverfisáhrifa á landslag, menningarverðmæti og jarðrækt innan jarðanna.

Í kafla 9.8 *Ferðapjónusta og útivist* er sýnd mynd af helstu viðkomustöðum ferðamanna á mynd 9.1. Við viljum benda á að á Jaðri, sem er í 370 m fjarlægð frá fyrirhugaðri Holtavörðuheildarlínu 1 AD valkosti, rekum við ferðapjónustu (sjá www.jadarfarm.is) og höfum gert síðan 2001. Ferðapjónusta okkar vantar inn á kortið og mikilvægt að metin verði áhrifin af línunni á starfsemi okkar á Jaðri.

Í kafla 10.1.3 *Aðalskipulag í Matsáætlun Holtavörðuheildarlínu 1* er yfirlit yfir aðalskipulagsáætlanir og stefnur þeirra er varðar lagningu nýrra háspennulína. Í *Aðalskipulagi Borgarbyggðar 2010-2022* er lögð fram eftirfarandi stefna: „Stefnt skal að því að háspennulínum verði ekki fjölgað í sveitarfélaginu; frekar verði horft til þess að leggja háspennustrengi í jörðu eða auka flutningsgetu núverandi háspennulína með hærri spennu.“ Í aðalskipulagi er ekki gert ráð fyrir Holtavörðuheildarlínu 1 og í ljósi ofangreindrar stefnu sveitarfélagsins er þörf á breytingu aðalskipulags með tilkomu Holtavörðuheildarlínu 1. Ranglega kemur fram að verið sé að vinna að heildarendurskoðun á aðalskipulagi Borgarbyggðar. Það er ekki rétt, enginn ráðgjafi hefur verið ráði til verkefnisins, en eftir því sem við komumst næst að þá sé stefnt á heildarendurskoðun aðalskipulagsins.

Í matsáætlun vantar tilfinnanlega umfjöllun um þær breyttu forsendur á raforkumarkaði sem hafa orðið og gætu orðið. Sérstaklega vantar að gaumgæfa hvaða áhrif „orkupakkar“ ESB geti haft á viðskipti með raforku á afskriftatíma þeirra raflína sem hér um ræðir. Það þarf að ræða hvernig þeir sem leggja land undir staurastæður og land undir línur og á áhrifasvæði þeirra fái sanngjarnan hlut í þeim viðskiptahagnaði sem þá gæti skapast. Vera kann að orkutilskipanir ESB, t.d. fjórði orkupakkinn geti orðið til þess að unnt verði, eða jafnvel skylt að skattleggja háspennumöstur t.d. með fasteignasköttum, eins og önnur mannvirki sem reist eru til einkanota, eða fyrir atvinnurekstur. Við þá ráðstöfun yrði eignarréttur upprunalegs landeiganda skaðaður. Mun minni mannvirki en háspennumöstur þurfa jafnan að hafa lóð og bera fasteignaskatt af sjálfu sér og lóðinni einnig. Þá er miðað við álagningu sem er hlutfall af eðlilegu staðgreiðsluverði sambærilegra eigna á svæðinu. Hlunnindi bera fasteignaskatt sem hlutfall af ætlaðri arðsemi. Til samanburðar er ágætt að skoða stöðu á raforkumarkaði í Evrópu nú um stundir.

Gera þarf ráð fyrir að Holtavörðuheildarlínu 1 geti verið einkavædd líkt og fór með fjarskiptainnviði Símann og Mílu og ber því að meta samfélagslega þörf línunnar. Nauðsynlegt er að við framsal línunnar skapist samningsstaða þannig að landeigendur geti fengið línuna fjarlægða eða samið um leigugjald ef upp kemur slík staða. Miklar breytingar eru nú um stundir í orkugeiranum og þau heimili og fyrirtæki sem gamla byggðalínan þjónaði gætu í framtíðinni sparað orku verulega og/eða nýtt sér aðra orkugjafa nær sér. Við þannig aðstæður er líklegt að þessi nýja lína þjóni fyrst og fremst iðnaði sem ekki telst samfélagslega nauðsynlegur, svo sem gagnver o.fl. Í framhaldinu getur orðið erfitt að rökstyðja eignarhald ríkisins á þessu mannvirki. Má þannig benda á að þjóðaröryggisráð komst nýlega að þeirri niðurstöðu að fjarskiptanet Mílu væri ekki samfélagslega mikilvægt.

Enn fremur er fremur kaldhæðin staðreynd að þrátt fyrir að megnið af raforku sé flutt úr dreifbýli um dreifbýli bótalítið, þá þurfa dreifbýlisbúar að greiða hærra flutningsgjald fyrir raforku en þeir sem búa á stöðum sem eru skilgreind sem þéttbýli.

Af öllum framan töldum ástæðum m.a. er ljóst að línan getur ekki farið um land Langholts í Bæjarsveit. Af þessu leiðir að matsáætlunin getur ekki staðið svona hvað varðar það land sem við höfum yfir að ráða og þyrftum að veita leyfi á.

Virðingarfyllst,

Sigurbjörg Ósk Áskelsdóttir.
Eiríkur Blöndal

Sigurbjörg Ósk Áskelsdóttir og Eiríkur Blöndal,
landeigendur Langholts

Fylgiskjöl:

- 1) Ábendingar vegna Holtavörðuheiðarlínu 1 valkostaskýrslu, dags. 17. janúar 2022
- 2) Ábendingar vegna Holtavörðuheiðarlínu 1 – valkostagreining, landslagsgreining Langholts og Laugarholts, erindi dags. 17. janúar 2022
- 3) Tillaga að lagnaleið Holtavörðuheiðarlínu 1 um Grjótháls, dags. 7. júní 2022

Landsnet hf.

Gylfaflöt 9

112 Reykjavík

Langholti 17. janúar 2022

EFNI: Ábendingar vegna Holtavörðuheildarlínu 1 valkostaskýrslu.

Samandregið:

1. Lagst er gegn lagningu 220 kV línu um Bæjarsveit og hugmyndum um aukna orkuflutninga meðfram eða á núverandi línu.
2. Skoðað verði í samráði við landeigendur hvernig staðið verði að endurbýggingu núverandi 132 kV línu þannig að sátt verði um.
3. Alger forsenda að áður en lengra er haldið verði raunverulegt samráð milli landeigenda og sveitarfélagsins, sem fer með skipulagsvaldið, um línuleiðir og vindmyllugarða sem óhjákvæmilega verða skipulagðir í nágrenni 220 kV línu verði hún lögð.
4. Að tekin verði málefnaleg afstaða til tillögu um tengingu yfir Kjöl sbr kafla 2.2.2. þar sem fjallað verði annarsvegum um endurbýggingu núverandi 132 kV línu í tengslum við afhendingaröryggi og hins vegar um nýbýggingu 220 kV línu sem hluta af orkuflutningum milli landshluta.

Athugasemdir við skýrsluna.

Sveitarfélagið Borgarbyggð hefur enn ekki séð sér fært að funda með landeigendum um hagsmuni tengda þessari fyrirhugaðri framkvæmd. Eins og kunnugt er hefur m.a. heimsfaraldur Covid 19 sett sitt strik í möguleika manna til að hittast. Það er líka staðreynd að allnokkrir landeigendur búa ekki á svæðinu. Þetta setur landeigendur í slæma stöðu að bregðast við þessari skýrslu sem hér er til umfjöllunar. Sveitarfélagið fer jú með skipulagsvaldið.

Í kafla 2.1.2. er getið um stefnumörkun stjórnvalda um „að ekki verði ráðist í línulagnir yfir hálendið“. Í þessu samhengi er mikilvægt að hafa í huga að bæði Skarðsheiðin og Holtavörðuheiðin hljóta að teljast hálendi. Þessar þingsályktunartillögur ættu ekki, hvað varðar „hálendishugtakið“ að koma í veg fyrir að lagnaleið yfir Kjöl væri skoðuð.

Á sama hátt er í kafla 2.2.2 ófullnægjandi umfjöllun um línuleið 16, um Kjöl sem valkost. Þar er blandað saman annarsvegum hugmyndum um bætt afhendingaröryggi á Vesturlandi sem næst fullvel með endurnýjun 132 kV línu og hins vegar markmiðum um aukinn raforkuflutning milli landshluta sem nýrri 220 kV línu er ætlað að sinna. Nær alla leið sem 220 kV lína samkvæmt línuleið 16 mundi fara væri hún meðfram Sultartangalínu, eða vegum, eða fyrirhuguðum vegum yfir Kjöl. Þessi leið hefur líka þann kost að á stórum hluta er farið yfir land sem ríkið hefur slegið eign sinni á sem þjóðlendu. Eðlilegt er að hver og einn aðili, þ.m.t. ríkið nýti sínar lendur eins og kostur er til framkvæmda. Öflug tenging núverandi og fyrirhugaðra vatnsaflsvirkjana og vindmyllugarða á Þjórsársvæði annarsvegum og Blöndu svæði hins vegar er greinilega æskileg. Sjá t.d. alveg nýja umfjöllun um virkjanakosti hér: <https://www.ruv.is/frett/2022/01/15/innvidaradherra-telur-naudsynlegt-ad-virkja-meira>

Með lagningu 220 kV línu yfir Kjöl næst þannig góð tenging milli Blöndusvæðisins og fyrirhugaðra virkjana þar og Þjórsársvæðisins og samtímis sparast margir tugir km línulagnar um byggð.

Varðandi kafla 3.3 þá viljum við gagnrýna að ekkert samráð hefur verið haft við landeigendur um útfærslur á valkostum við núverandi línuleið. Eins og getið er um í þessum kafla þá er lega línunnar nærri byggð á þeim kafla sem nærri er okkur. Þá er lega línunnar um láglandi yfir núverandi ræktunarlönd og framtíðar ræktunarlönd mjög óheppileg og ætti að gefa enn frekara tilefni til samráðs um þær lagnaleiðir sem lagðar eru fram.

Í kafla 3.6.3 er m.a. fjallað um breiðara athugunarsvæði á kafla sem m.a. varðar okkur. Við teljum að þarna þurfi að kanna enn breiðara svæði en lagt er til og strax í upphafi hefði átt að hafa samráð við landeigendur og íbúa á mun breiðara svæði, en ekki aðeins þá sem áttu lönd undir núverandi línu eins og gert var.

Í viðauka 1 er fjallað um forsendur valkostagreiningar m.a. kerfisáætlun, stefnu stjórnvalda og markmið raforkulaga. Í þessu samhengi vantar tilfinnulega umfjöllun um þær breyttu forsendur á raforkumarkaði sem hafa orðið og gætu orðið. Til samanburðar er ágætt að skoða stöðu á raforkumarkaði í Evrópu nú um stundir. Sérstaklega vantar að gaumgæfa hvaða áhrif „orkupakkar“ ESB geti haft á viðskipti með raforku á afskriftatíma þeirra raflína sem hér um ræðir. Það þarf að ræða hvernig þeir sem leggja land undir staurastæður og land undir línur og á áhrifasvæði þeirra fái sanngjarnan hlut í þeim viðskiptahagnaði sem þá gæti skapast. Vera kann að orkutilskipanir ESB, t.d. fjórði orkupakkinn geti orðið til þess að unnt verði, eða jafnvel skylt að skattleggja háspennumöstur t.d. með fasteignasköttum, eins og önnur mannvirki sem reist eru til einkanota, eða fyrir atvinnurekstur. Við þá ráðstöfun yrði eignarréttur upprunalegs landeiganda skaðaður. Mun minni mannvirki en háspennumöstur þurfa jafnan að hafa lóð og bera fasteignaskatt af sjálfum sér og lóðinni einnig. Þá er miðað við álagningu sem er hlutfall af eðlilegu staðgreiðsluverði sambærilegra eigna á svæðinu. Hlunnindi bera fasteignaskatt sem hlutfall af ætlaðri arðsemi. Umræða um skattlagningu orkumannvirkja er þegar sterk meðal sveitarfélaga. Þá hefur það verið krafa bænda að land undir veitumannvirki beri leigu en sé ekki tekið gegn bótum.

Enn fremur vantar umfjöllun um vindmyllur og tengingu þeirra við kerfið. Þó ber að halda því til haga að þessi atriði voru rædd á samráðfundunum og kom þar m.a. fram að uppbygging kerfisins væri m.a. forsenda þess að hægt væri að tengja tiltekna Vindmyllugarða. Það er þannig ljóst að hagfellt verður að byggja upp vindmyllugarða nærri þeim stöðum sem þær línur sem hér eru til umfjöllunar fara um. Það skal því ítrekað að áður en lengra er haldi með hugmyndir um línuleiðir og vindmyllur verður sveitarfélagið (og covid) að gefa sér tíma til að samtals við héraðsbúa um línuleiðir og vindmyllugarða, því þetta tvennt fer saman.

Óskað er eftir því að Landsnet varpi ljósi á það hvernig tengingar vindmyllugarða eru fyrirhugaðar inn á þær tvær línur sem hér eru til umfjöllunar. Hvaða tækifæri til tenginga vindmyllugarða skapast, og hvaða takmarkanir.

Að lokum má segja að það er fremur kaldhæðin staðreynd að þrátt fyrir að megnið af raforku sé flutt úr dreifbýli um dreifbýli botalítið, þá þurfa dreifbýlisbúar að greiða hærra flutningsgjald fyrir raforku en þeir sem búa á stöðum sem eru skilgreind sem þéttbýli.

Virðingarfyllst,

Landeigendur Langholts og ábúendur á Jaðri og Laugarholti

Eiríkur Blöndal og Sigurbjörg Ósk Áskelsdóttir.

Afrit: Borgarbyggð

Landsnet hf.
Gylfaflöt 9
112 Reykjavík

17. janúar 2022

EFNI: Ábendingar vegna Holtavörðuheiðarlínu 1 - valkostagreining.

Við höfum kynnt okkur skýrslu Landsnets er varðar valkostagreiningu Holtavörðuheiðarlínu 1, dags. 2. 12. 2021. Við andmælum því sem fram kemur í skýrslunni um að það hafi verið samráð við landeigendur um valkost B2, þetta er fyrst og fremst hugmynd/einleikur Landsnets sem viðbragð við ábendingum landeiganda. Við köllum eftir því að haft sé samráð við landeigendur Langholts og Laugarholts um mögulega línuleið og aðferðir.

Samanber kafla 3.6.3 í Valkostagreiningu Landsnets er varðar Holtavörðuheiðarlínu 1 kemur fram að: „Í sumum tilvikum geta aðstæður verið með þeim hætti að athugunarsvæði þarf að vera víðara svo meta megi betur staðbundin umhverfisáhrif línunnar. Því er lagt til að athugunarsvæði rannsókna verði breiðara á þremur stöðum, sjá Mynd 3.6. Ákvörðun um endanlega staðsetningu valkostar tekur þá mið af rannsóknarniðurstöðum, þar sem leitast er við að lágmarka umhverfisáhrif framkvæmdar.“ Samanber mynd 3.6 í skýrslu Landsnets er eitt af þessum athugunarsvæðum, Bæjarsveit. Við fögnum því og köllum eftir samvinnu um að finna ásættanlega lausn um staðsetningu Holtavörðuheiðarlínu 1, mögulegan flutning á núverandi byggðalínu, þ.e. samnýtingu mastra með Holtavörðuheiðarlínu 1 eða að núverandi byggðalína sé sett í jörð.

Landslagsgreining

Unnin hefur verið landslagsgreining af landi Langholts og Laugarholts. Stuðst er við aðferðafræði Kevin Lynch sem fjallað er í bókinni *The Image of the City* (1992). Landslagsgreining er gerð til að varpa ljósi á þau landslagsgæði sem eru innan jarðanna. Enn fremur til að gera grein fyrir hvar mestu umhverfisáhrifin eru af núverandi byggðalínu. Með landslagsgreiningunni er á faglegan hátt sýnt fram á hvar möguleg lega Holtavörðuheiðarlínu 1 gæti verið að teknu tilliti til umhverfisáhrifa á landslag, menningarverðmæti og jarðrækt innan jarðanna.

Hreyfilínur í landslagi geta verið árfarvegir, lækjarfarvegir, skurðir, vegir og stígar. Þær hreyfilínur sem hafa mesta þýðingu í landi Langholts og Laugarholts eru árnar Hvítá og Flókadalsá, Laugarlækurinn, Langholtstjarnarlækurinn og forna gatan um Langholtsflóann.

Kantar í landslagi geta verið fjöll, holt, klettur og landhalli. Kantar í landi skapa rýmismyndun í landslagi. Þeir kantar sem hafa mest þýðingu í landi Langholts og Laugarholts og skapa rými eru holtin og gömlu sjávarbakkarnir.

Kennileiti í landi Langholts og Laugarholts er gamli bæjarhóllinn í Langholti og Svarthöfði við Hvítá. Frá báðum stöðum er mikið og fallett útsýni til allra átta. Gamli bæjarhóllinn er gróinn stór hól inn í miðjum nöktum holtarana sem ber samheitið Langholt. Gamli bæjarhóllinn er mikið og gott kennileiti séð frá núverandi bæjarstæði og hefur mikið gildi fyrir svæðið. Bæjarhóllinn er beittur og því grænkar hann snemma á vorin og má segja að hann sé vorboði fyrir íbúanna. Byggðalínan liggur á milli núverandi bæjastæðis og helsta kennileitis jarðarinnar og hefur þar af leiðandi truflandi áhrif á upplifun og tengingu íbúa við Langholtin og sinn menningararf. Mikilvægt er að létta á þeim áhrifum sem núverandi byggðalína veldur á þessu svæði og flytja hana að jarðamörkum Langholts/Laugarholts og Stafholtseyjar ásamt uppbyggingu Holtavörðuheiðarlínu 1.

Kjarni (vegamót/krossgötur) í landslagi eru yfirleitt viðkvæmstu svæðin innan landslagsrýma. Huga þarf vel að þessum svæðum þegar framkvæmdir eru fyrirhugaðar. Kjarni er skilgreindur þar sem hreyfilínur þvera kanta í landi og manngerðir kjarnar eins og til að mynda bæjarstæði eða sambærileg fyrirbæri. Þar sem Bæjarlækur rennur á milli Langholts og Lambholts er skilgreindur kjarni. Þar er lækurinn að þvera holt og rennur úr einu landslagsrými yfir í annað. Þarna skapast áhugavert svæði þar sem fjölbreytileikinn ræður ríkjum. Núverandi byggðalína liggur þvert yfir þessi fallegu skil í landinu og rýrir verulega alla landslagsupplifun svæðisins. Mikilvægt er að létta á þeim áhrifum sem núverandi byggðalína veldur á þessu svæði og flytja hana að jarðamörkum *Langholts/Laugarholts og Stafholtseyjar* ásamt uppbyggingu Holtavörðuheidarlínu 1. Núverandi bæjarstæði Langholts, Laugarholt og Jaðars og veiðihúsið við Svarthöfða er skilgreint sem kjarni. Bæjarstæðið spilar mikilvægt hlutverk í landslagsrými 3, en núverandi byggðalína liggur um mitt landslagsrýmið og eyðileggur tengingu bæjarins við sinn uppruna, þ.e. gamla bæjarhólinn í Langholti. Mikilvægt er að létta á þeim áhrifum sem núverandi byggðalína veldur á þessu svæði og flytja hana að jarðamörkum *Langholts/Laugarholts og Stafholtseyjar* ásamt uppbyggingu Holtavörðuheidarlínu 1. Veiðihúsið við Svarthöfða er skilgreindur sem kjarni og er mikilvægur í landslagsrýminu. Það er mikilvægt að veiðihúsið verði ekki fyrir samkeppni annarra mannvirkjum eins og til að mynda Holtavörðuheidarlínu 1.

Einkennasvæði: Gerð er grein fyrir svæðum sem hafa sérstöðu eða ákveðin einkenni (einkennasvæði) og upplifun. Svæðin eru merkt frá I-IX, frá vestri til austurs. Það ber að forðast allt rask á þessum svæðum eins og kostur er.

- I) **Djúpipollur:** Einkenni svæðisins eru litlar tjarnir og sýki sem liggja í gamla farvegi Hvítár, en Hvítá rann á þessu svæði fram á miðja 16. öld. Svæðið hefur ákveðna fegurð og friðsæld í sér vegna vatnsspegils og mikils fuglalífs. Í bókum *Björns Blöndal* koma fram margar fallegar náttúru lýsingar tengdar þessum tjörnum og sýkjum.
- II) **Laugarlækur:** Einkenni svæðisins er lækurinn sem rennur á milli Langholts og Lambholts. Bæði hross og fé leita athvarfs í þetta svæði til að leita sér skjóls og til drykkjar. Bakkar lækjarins eru grasi vaxnir og vel beittir. Lækurinn er því vel sýnilegur í landinu. Lækurinn þverar holtarana sem er veggur á milli tveggja landslagsrýma. Samspilið á milli lækjar og holts skapar afar áhugavert svæði til fjölbreyttrar upplifunar, enda hreyfilína að þvera kant í landi. Slíkir staðir er afar viðkvæmir og bera að fara með gát þegar fyrirhugaðar eru framkvæmdir í og við slíka staði.
- III) **Langholt:** Bærinn dregur nafn sitt af holtinu. Þar sem gamli bærinn stóð er grasivaxinn hóll. Þessi mikla gróðurþekja er fyrst og fram tilkomin vegna ábúðar manna í aldanna rás. Svæðið hefur að geyma mikla sögu. Frá gamla bæjarstæðinu er mikið útsýni til allra átta og er eitt af því fallegasta hér um slóðir.
- IV) **Þurratjörn:** Svæðið er mikilvægt vegna vatnsspegils sem gefur aukinn fjölbreytileika til náttúruupplifunar.
- V) **Bæjarstæði Langholts, Laugarholts og Jaðars:** *Laugarlækurinn* liggur um þetta svæði. Lækurinn er volgur þar sem í hann rennur heitt vatn frá náttúrulegum meðfram honum. Á þessu svæði er í dag heimili fjögurra fjölskyldna, eitt sumarhús og eitt ferðaþjónustuhús sem leigt er út. Útihús búreksturs er á þessu svæði, þar sem er stunduð sauðfjárrækt, kornrækt og gróðurhúsaræktun. Á stilltum sumarkvöldum þegar fer að kólna myndast oft mjög rómuð upplifun á svæðinu þar sem gufa stígur upp af volgum læknum og nærliggjandi skurðum og myndar fallega dalalæðu. Við náttúrulegarnar vex sjaldgæf planta sem nefnist *Vatnsnafli*, *Hydrocotyle vulgaris*.
- VI) **Langholtstjörn:** *Langholtstjörn* er lægsti punktur í miðju landslagsrýminu og er mikilvægur þáttur í náttúruupplifun svæðisins. Samspilið á milli *Tjarnarklettanna* og *Langholtstjarnarinnar* er afar mikilvæg. Tjörnin er nýtt á veturna til skautaiðkunar. Frá tjörninni er fagur útsýni til fjallanna *Baulu*, *Skarðsheiðar* og *Hafnarfjalls*.

- VII) **Kúgalágar:** Svæðið er grasvaxið og fallett beitiland sem liggur niður að bökkum *Flókadalsár*. *Flókadalsá* er laxveiðiá og bakkarnir eru veiðisvæði. Svæðið afmarkast af gömlum sjávarbakka sem kallast *Sandar*.
- VIII) **Hvítá:** Í landi *Langholts* og *Laugarholts* meðfram bökkum *Hvítár* er stunduð laxveiði. Þetta er fallett og rómað veiðisvæði sem hefur að baki langa sögu. *Björn Blöndal*, náttúruunnandi, rithöfundur, bóndi og frumkvöðull, byggði upp þennan veiðistað. Mikil eftirspurn hefur verið eftir því að fá að veiða á þessum stað. Náttúruupplifun er einstök. Við ána er mikið fuglalíf og það þarf að bera óttablandna virðingu fyrir henni þar sem hún liðast með þungri dulúð meðfram bökkunum. Það er mikilvægt að skerða bakka árinna sem minnst af utanaðkomandi mannvirkjum eins og til að mynda háspennulínu.
- IX) **Svarthöfði:** Við enda *Svarthöfðaness* rennur *Flókadalsá* í *Hvítá*. Í þessu landslagsrými er veiðihúsið við *Svarthöfða*. *Svarthöfði* myndar vegginn í landslagsrýminu. Þetta er einstaklega kyrrlátur staður og verður fyrir litlum áhrifum af manngerðu umhverfi nema þá sjálfu veiðihúsinu. Það er auðvelt að upplifa sig sem „*Palla einn í heiminum*“ á þessum stað. Veiðihúsið hefur að geyma gamla og rótgróna sögu. Það er mikilvægt að þetta svæði verði ekki fyrir skaða af utanaðkomandi mannvirkjum, eins og til að mynda háspennulínu.

Landslagsrými í landi *Langholts* og *Laugarholts* myndast af köntum og landhalla. Skilgreind eru sjö landslagsrými. Þau eru:

1. Svæðið hallar á móti vestri og er afskaplega fallett í kvöldsól. Svæðið einkennist af holti í norðri, græfrum á móti suðri, mýri í miðju rýminu og Djúpapollí á móti vestri. Núverandi byggðalína sker svæðið frá holtunum sem er veggur rýmisins. Þetta svæði má ekki við frekari röskun mannvirkja eins og Holtavörðuheiðarlínu 1.
2. Þetta er stærsta landslagsrými jarðanna og þekur um helming þeirra. Veggurinn í rýminu eru *Langholtin* og gólfíð þ.e. *Pollaflói* og *Langholtsflói*, er stórt og víðáttumikið. Tillaga landeiganda er að bæði núverandi byggðalína og Holtavörðuheiðarlína 1 verði fundinn staður með jarðamörkum *Langholts/Laugarholts* og *Stafholtseyjar* eins og sýnt er á meðfylgjandi uppdraetti. Línustæði er mjög gott þar sem land er tiltölulega flatt og grunnt er á mól enda er línuleiðin í gömlum farvegi *Hvítár*.
3. Veggurinn í landslagsrýminu myndast af *Lambholti*, *Langholti* og *Tjarnarklettum* með *Langholtstjörn* og ræktunarland sem gólf. Rýmið er afar viðkvæmt í því ljósi að þarna er að finna híbýli manna og lífsviðurværi þeirra. Holtavörðuheiðarlína 1 er ofvaxin inn í þetta viðkvæma landslagsrými og yrði eins og skrímsli inn í því. Línan mun hafa trúflandi áhrif á nýtingu svæðisins, náttúruupplifun og uppbyggingu matvælaframleiðslu. Mikilvægt er að létta á þeim áhrifum sem núverandi byggðalína veldur á þessu svæði og flytja hana að jarðamörkum *Langholts/Laugarholts* og *Stafholtseyjar* ásamt uppbyggingu Holtavörðuheiðarlínu 1.
4. Þetta er lítið landslagsrými sem afmarkast af gömlum sjávarbökkum og með grónum árbökkum niður að *Flókadalsá* sem gólf rýmisins. Þetta er kyrrlát og afskekkt svæði með mikla náttúrufegurð. Rýmið er ekki undir áhrifum af núverandi byggðalínu og mikilvægt að halda því þannig.
5. Landslagsrýmið skapast af landhalla sem kallast *Skipaneshallar*. Gólfíð er að hluta mói, melur sem kallast *Svarthöfðamelur* og vatnsspegill *Hvítár*. Núverandi byggðalína þverar landslagsrýmið um það mitt og yfir *Hvítá*. Byggðalínan er afar ögrandi í miðju rýminu. Mikilvægt er að létta á þeim áhrifum sem núverandi byggðalína veldur á þessu svæði og flytja hana að jarðamörkum *Langholts/Laugarholts* og *Stafholtseyjar* ásamt uppbyggingu Holtavörðuheiðarlínu 1.
6. Landslagsrýmið afmarkast af *Svarthöfða* sem er hallandi veggur á móti norðri. Með *Svarthöfða* í bakið er afskaplega fallett útsýni á móti Baulu og með veiðisvæðið og vatnsspegill *Hvítár* sem gólf rýmisins. Byggðalínan spilar stórt hlutverk í þessu litla og viðkvæma rými með sýn á móti Baulu. Mikilvægt er að létta á þeim áhrifum sem núverandi byggðalína veldur á þessu svæði og flytja hana að jarðamörkum *Langholts/Laugarholts* og *Stafholtseyjar* ásamt uppbyggingu Holtavörðuheiðarlínu 1.

7. Landslagsrýmið afmarkast af Svarthöfðamel sem hallar á móti austri með grónu bökkum niður að *Hvítá* og *Flókadalsá* sem kallast *Svarthöfðanes*. Þetta er kyrrlátt og afskekkt svæði með mikla náttúrufergurð. Rýmið er ekki undir áhrifum af núverandi byggðalínu og mikilvægt að halda því þannig.

Athugunarsvæði og umhverfisáhrif byggðalínu sem mikilvægt er að skoða.

Við gerð landslagsgreiningar kemur í ljós nokkur athugunarsvæði sem vert er að skoða með tilliti til núverandi byggðalínu og fyrirhugaðrar Holtavörðuheiðarlínu 1. Svæðin eru merkt frá A-F.

- A) Staurastæða núverandi byggðalínu stendur í ræktunarlandi og mikilvægt að hún sé færð út fyrir ræktað land.
- B) Staurastæða núverandi byggðalínu stendur í fyrirhuguðu ræktunarlandi og mikilvægt að hún sé færð út fyrir það svæði.
- C) Núverandi byggðalína liggur yfir *Lambholt*, einkennasvæði II og *Laugarlæk*. Þetta er afar fjölbreytt og fallet svæði þar sem lækur rennur úr einu landslagsrými yfir í annað. Mikilvægt að núverandi byggðalína verði fjarlægð og fundinn nýr staður ásamt Holtavörðuheiðarlínu 1.
- D) Staurastæða núverandi byggðalínu stendur í ræktunarlandi og mikilvægt að hún sé færð út fyrir ræktað land.
- E) Núverandi byggðalína liggur yfir *Langholtstjörn* sem er mikilvægur þáttur í landslagsrýminu og gefur landslagsrýminu aukið gildi. Núverandi byggðalína rýrir gæði svæðisins til muna og mikilvægt að hún sé fjarlægð.
- F) Núverandi byggðalína liggur yfir mikilvægan hluta veiðisvæðis *Svarthöfða* við *Hvítá*. Núverandi byggðalína rýrir gæði svæðisins til muna og mikilvægt að hún sé fjarlægð.

Valkostur landeiganda

Á uppdrætti er valkostur landeiganda sýndur við norð/vestur mörk jarðanna á móti *Stafholtsey*. Með valkosti landeiganda er verið að lágmarka umhverfisskaða sem möguleg Holtavörðuheiðarlína 1 veldur innan jarðanna. Ef að valkostur landeiganda *Langholts* og *Laugarholts* er álitinn góður kostur að þá leggja landeigendur áherslu á að núverandi byggðalína muni samnýta möstur með Holtavörðuheiðarlínu 1 eða að núverandi byggðalína verði sett í jörð.

Land er tiltölulega flatt og er í gömlum árfarvegi *Hvítár*, en áin rann þarna fram á miðja 16. öld. Grunnt er á mül og því góð undirstaða fyrir möstur raflína sem er jákvætt. Fyrirhuguð lína yrði í stóru einsleitu landslagsrými sem er jákvætt. Línan myndi þvera einkennasvæði I, en við þverunina er ekki vatnsspegill eins og við *Djúpapoll* eða *Hádegispoll* sem er jákvætt. Línan myndi þvera einkennasvæði VIII en við enda veiðisvæðis *Svarthöfða* sem er jákvætt.

Virðingarfyllt,

f. h. Landeiganda *Langholts* og *Laugarholts*

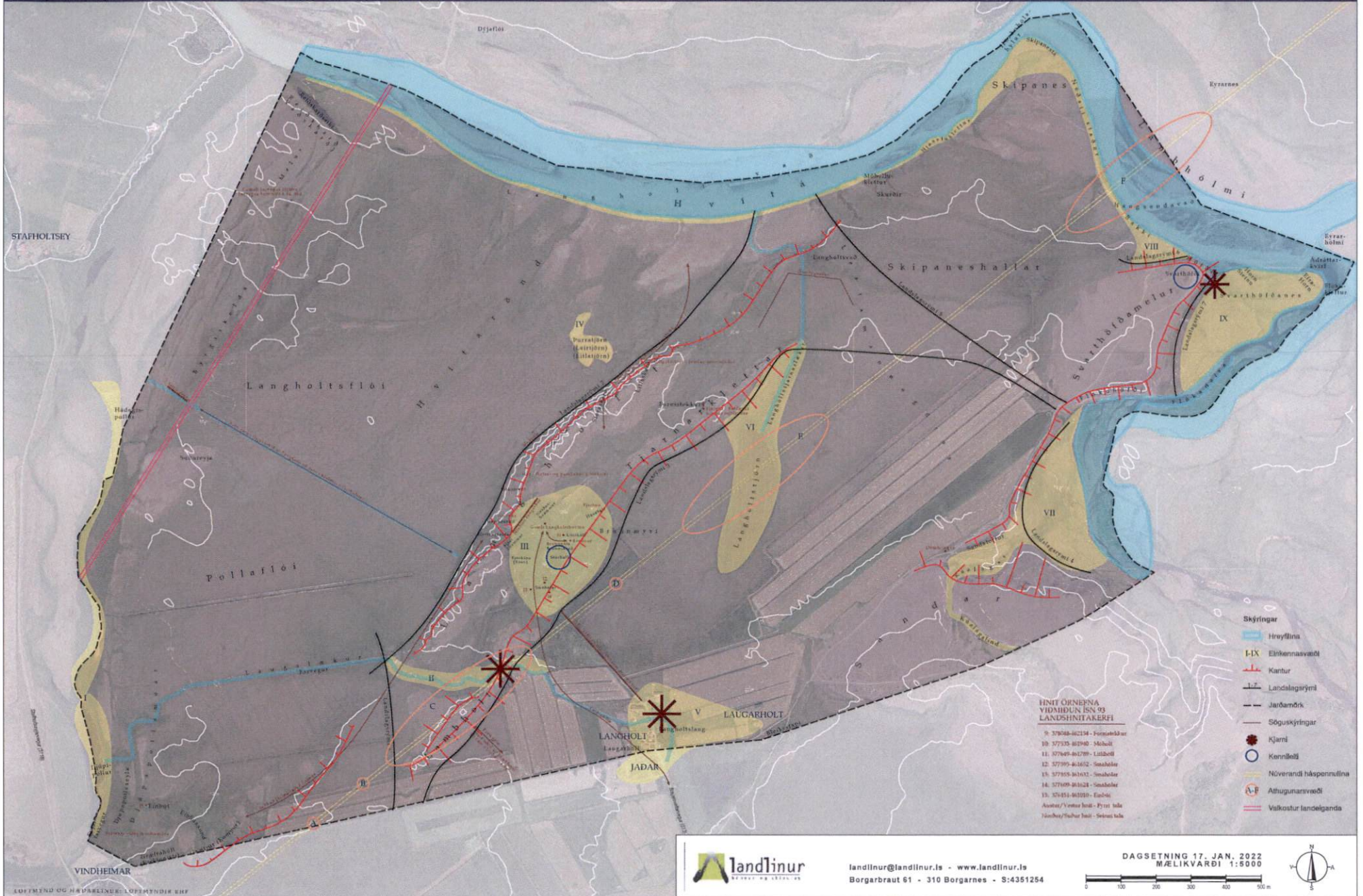

Sigurbjörg Ósk Áskelsdóttir

Hjálagt:

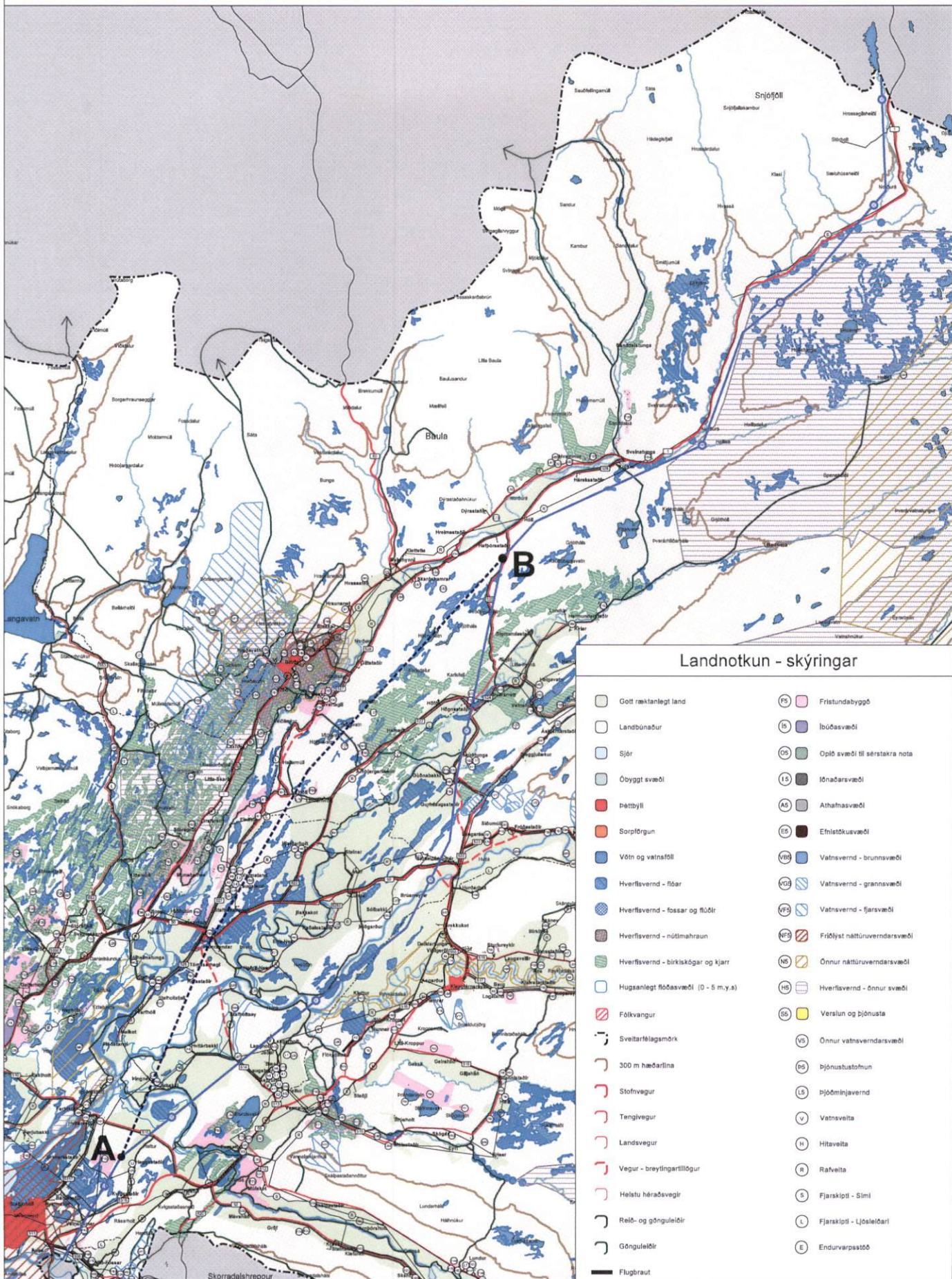
Landslagsgreining, unnin hjá Landlínunum, uppdráttur dags. 17.1. 2022

Afrit sent:

Borgarbyggð, skipulag@borgarbyggd.is

FYLGISKJAL 3 - TILLAGA AÐ LEGU HOLTAVÖRÐUHEIÐARLÍNU 1

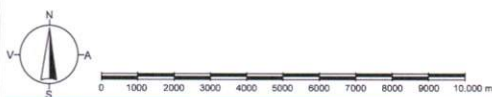

Landnotkun - skýringar

□ Gott ræktanlegt land	⊙ PS Flistundabyggð
□ Landbúnaður	⊙ IS Iðúðasvæði
□ Sjór	⊙ OS Opiló svæði til sérstakra nota
□ Óbyggt svæði	⊙ IS Iónaðarsvæði
■ Þéttbýli	⊙ Að Athafnasvæði
■ Sorplörgun	⊙ ES Efnistökusvæði
■ Vötn og vatnsföll	⊙ VBS Vatnsvernd - brunnsvæði
■ Hverfisvernd - líðar	⊙ VCS Vatnsvernd - grannsvæði
■ Hverfisvernd - fossar og flóðir	⊙ VFS Vatnsvernd - fjarasvæði
■ Hverfisvernd - nútímahraun	⊙ NFS Friðlyst náttúruverndarsvæði
■ Hverfisvernd - birkisóðar og kjarr	⊙ NS Önnur náttúruverndarsvæði
□ Hugaanlegt flóðasvæði (0 - 5 m. y.s)	⊙ HS Hverfisvernd - önnur svæði
⊙ Fólkvangur	⊙ SS Verslun og þjónusta
⊙ Sveitarfélagsmörk	⊙ VS Önnur vatnsverndarsvæði
⊙ 300 m hæðarlína	⊙ PS Þjónustustofnun
⊙ Stofnvægur	⊙ LS Þjóðminjavænd
⊙ Tengivægur	⊙ V Vatnsveita
⊙ Landsvegur	⊙ H Hitaveita
⊙ Vegur - breytingartillögur	⊙ R Rafveita
⊙ Helstu héraðsvegir	⊙ S Fjarskipti - Sími
⊙ Reli- og gönguleiðir	⊙ L Fjarskipti - Ljósleiðari
⊙ Gönguleiðir	⊙ E Endurvörpsstöð
⊙ Flugbraut	

Tilgáa að legu Holtavörðuheidarlinnu 1 sett inn á sveitarfélagsupprátt Aðalskipulags Borgarbyggðar 2010-2022. Athugið að uppráttur sýnir einvörðungu hluta sveitarfélagsins.

FYLGISKJAL 3
TILLAGA AÐ LEGU HOLTAVÖRÐUHEIÐARLÍNU 1

Núverandi byggðalinn skv. Aðalskipulagi Borgarbyggðar 2010-2022 á milli Hvalfjarðar og Blönduvírkjunnar - 29,8 km á milli punkta A og B
Tilgáa að legu Holtavörðuheidarlinnu 1 eftir Grjótháls - 28,5 km á milli punkta A og B

Mællvæði: 1:100000 (A2)   Dagaári: 07.08.2022   Verkhátt: e263-fylgiskjal3   Skráhátt: e263-fylgiskjal3.dgn
Helmátt gnúskort: Landlínur (2010), Aðalskipulag Borgarbyggðar 2010-2022, Borgarnes: Landlínur ehf.

Sigurður A. Ármannsson Umsögn vegna matsáætlunar v Holtavörðuheildarlínu um Þverárhlið

Til : Skipulagsstofnun - SLS <skipulag@skipulag.is>
Frá : Sigurdur Albert Armannsson <sigalbert04@gmail.com>
Heiti : Sigurður A. Ármannsson Umsögn vegna matsáætlunar v Holtavörðuheildarlínu um Þverárhlið
Málsnúmer : 202203049
Málsaðili : Landsnet hf
Skráð dags : 08.06.2022 00:00:00
Höfundur : Sigurdur Albert Armannsson <sigalbert04@gmail.com>

Ágætu viðtakendur!

Við lestur greinargerðar með tillögum um Holtavörðuheildarlínu vakna ýmsar spurningar um með hvaða hugarfari matsáætlun var skráð.

Fyrir liggur að "ný lína á að leysa af hólmi eldri línu" sem er á svipuðum stað.

Núverandi lína hefur áunnið sér "þegnrétt" ef svo má að orði komast, Þ.e. umhverfið hefur aðlagð sig þeim veruleika að línan er þarna. Eins er óumdeilt að raflínur verða að vera einhversstaðar.

Þegar skoðuð eru fram sett rök fyrir fráviki frá núverandi línustæði þá eru þau í sumum tilfellum studd með rökum sem eiga meira skylt við bókmenntir en verkfræði - sem menn þó ætla að séu forsenda ákvarðanatöku.

Nýja raflínu alfarið samhliða eldri línu

Þar sem í matsáætlun er tekið fram að nýja línan eigi að leysa af hólmi þá gömlu er rökrétt og beinlínis skylt að láta nýju línuna liggja eins nærri þeirri eldri eins og hægt er þannig að nýta megi eldri slóða vegna þeirrar línulagnar við gerð þeirrar nýju. Þar með einnig að nýta sömu slóða þegar eldri lína verður fjarlægð - sem liggur í hlutarins eðli þegar sú nýja leysir þá eldri af hólmi og þar með lágmarka rask í landinu

Vanáætluð "landtaka" vegna línu

Land meðfram línulögn er ónýtt til annars en hagabeitar eða túnræktar og það mun lengra en Landsnet vill vera láta.

Markaðslega er ekki líklegt að fólk sé tilbúið til að leigja sér lóð nær en 500 metra frá línulögn og þá jafnvel á lækkuðu verði. Þá skiptir ekki máli hvað telst óhætt, eða hætta af nálægð ekki sönnuð. Skynjuð hætta af nábyli við raflínu skiptir meira máli en fræðileg hætta þegar fólk velur sér lóð fyrir sumarhús. Af ofangreindu má draga þá ályktun að þar sem núverandi lína liggur er kílómeters breið ræma sem er landeiganda í raun ónýtt til verðmætaukandi útleigu á landi.

Með því að gera eins og lagt er til í matsáætlun, að leggja nýju línuna sumsstaðar nokkuð frá þeirri gömlu er verið að eyðileggja enn stærri landræmu til fjölbreyttari nota og þar með valda enn meira tjóni fyrir landeiganda.

Í umræðum á kynningarfundum nýlega á Hótel Hamri kom fram hvernig land væri bætt, sem annað hvort ræktarland eða beitiland. Þær forsendur sem þar voru ræddar eru frá þeim tíma þegar búfjárrækt var það eina sem gerðist í sveitum.

Umtalsverður hluti þess lands sem er undir núverandi línu væri nýtanlegt til útleigu sem sumarbústaðaland ef raflínan færi burt. Verðmat á slíku landi er allt annað en á bithögum eða túnnum. Hver hektari sumarbústaðalands rúmar þrjár lóðir og leiga fyrir hverja lóð getur verið 80-200 þúsund á ári.

Línuleið eyðileggur möguleika landeiganda á umtalsverðum tekjum af landi sínu í formi árlegs afgjalds af lóðarleigu og mat á virði slíks lands verður að taka mið af þeirri staðreynd.

Að vika frá núverandi línuleið t.d. um Þverárhlið leiðir af sér enn meira tjón fyrir landeigendur og landseta og þar með einnig aukinn kostnað vegna landbóta fyrir Landsnet.

Mín niðurstaða er eins og kemur fram í upphafi að illskást sé að leggja nýja línu eins nálægt þeirri eldri eins og hægt er og alfarið samhliða henni. Með því nýtast mannvirki einnig til að fjarlægja eldri línu og tjón landeigenda af breytingum er lágmarkað.

Með góðri kveðju

Sigurður Albert Ármannsson M.Sc.

s.: 8946204

Matsáætlun vegna Holtavörðuheiðarlínu 1

Umsögn um valkosti á línuleið Holtavörðuheiðarlínu 1 á kafla C, frá Tungu til Norðurárdals.

Landeigendur sem jafnframt eru ábúendur á Helgavatni í Þverárhlíð gera alvarlegar athugasemdir við valkosti sem lagðir eru fram í matsáætlun vegna Holtavörðuheiðarlínu 1 sem gefin er út af Verkís fyrir Landsnet 28. apríl 2022.

Í töflu 4.1 eru valkostir Holtavörðuheiðarlínu 1 sem teknir verða fyrir í umhverfismati taldir upp. Þar er valkostur C4, Þverárhliðarleið um Helgavatnsskóg einn af valkostunum.

Landeigendur á Helgavatni mótmæla þessum valkosti sem leið fyrir umrædda línu og vilja að fallið verði frá þessum valkosti og umrædd leið verði því ekki tekin í umhverfismat.

Ástæður fyrir því að ekki eigi að hafa þetta sem valkost eru meðal annars eftirtaldar:

- Hluti þessa lands sem línan færir um er um hundrað og tuttugu hektara náttúrlegur og ósnertur birkiskógur á þurru flatlendi og landi sem hallar á móti suðri. Þessi skógur hefur verið alfriðaður fyrir beit í áratugi. Í gegnum þetta svæði liggja gamlar leiðir milli bæjanna Norðtungu og Helgavatns og á milli Högnastaða og Helgavatns og Grjótsgata sem liggur frá þessum leiðum að Grjóti, þessar götur eru færar og sjást greinilega og hefur verið haldið við.
- Helgavatnsskógur er framhald af birkiskógi sem á upptök sín inn á Kjarárdal sem vex með hlíðum Örnólfsdalsár niður að Helgavatnsskógi sem endar með Norðtunguskógi fyrir neðan Helgavatnsskóg. Hluti af ofangreindu landi Helgavatns og Örnólfsdals er nýttur undir sumarhús og í landi Helgavatns stendur veiðihús Veiðifélags Þverár sem hýsir hundruð gesta á hverju sumri sem kaupa veiðileyfi af eigendum Þverár.
- Fari línan um þetta land mun hún blasa við gestum í veiðihúsinu úr stofu, matsal og útiverönd. Þess má geta að mikið víðsýni er úr veiðihúsinu til Skarðsheiðar, Hafnarfjalls, Vikrafells og Baulu ásamt útsýni á Grjótháls og Síðufjall og niður eyrar Örnólfsdalsár, niður að kirkjustaðnum Norðtungu og ósnertum Bugaskógi Helgavatns þar sem fyrirhugað línustæði er.
- Hluti þessa lands er eins og áður hefur komið fram ósnert og er því mjög verðmætt fyrir komandi kynslóðir til að nýta eða eftir atvikum að halda óbreyttu. Háspennulína í gegnum þetta land eyðileggur hluta af fegurð þessa landsvæðis og gerir að verkum að enginn mun hafa áhuga á að setja sig niður á þessu svæði undir og í nálægð við línuna.
- Lega línunnar um Helgavatnsskóg mun hækka hana frá sjávarmáli um fleiri metra miðað við að hafa hana meðfram gömlu línunni. Norðtunguskógur liggur neðar en Helgavatnsskógur á milli eru svo nefndar Móabrekkur.
- Að öllu ofantöldu er óskynsamlegt að taka þetta land undir Holtavörðuheiðarlínu 1 á þessu svæði þó að þröngt sé meðfram gömlu línunni.

Landeigendur á Helgavatni gera sér grein fyrir að reisa þurfi Holtavörðuheiðarlínu 1 til að tryggja öryggi í flutningi á raforku um Ísland. Verði niðurstaðan sú að línan verði að fara um Þverárhliðina teljum við að hún eigi að vera sem næst gömlu línunni til að hindra að til verði tvö mannvirkjabelti. Við höfum fullan skilning á að landeigendur í Þverárhlið þar sem gamla byggðalínan fer um hafi fyrirvara um að lögð verði

ný lína við hlið þeirra gömlu. Það er ekki lausn á málinu að fara með línuna eitthvert annað í nágrenninu og búa til annað mannvirkjabelti í gegnum óraskað land eins og valkostur C4 mun hafa í för með sér.

Í Þverárhliðinni við Norðtunguskóg er þröngt um línuna og áskorun að koma henni fyrir, en vegna aðstæðna á þessu landsvæði verður hún að fara sem næst gömlu línunni þar sem Norðtunguskógur og óraskaður Helgavatnsskógur er rétt austan við. Það er því okkar mat að þetta sé eina leiðin til að fara um Þverárhliðina. Á þessu svæði liggur núverandi byggðalína og þetta landsvæði er raskað af landbúnaði og liggur lægst sem gerir línuna minna áberandi áður en hún fer upp á Grjótháls.

Í matsáætluninni um Holtavörðuheildarlínu 1 bls. 8 segir Landsnet að leitað hafi verið eftir ábendingum og hugmyndum um ákjósanlega línuleið með landeigendum og verkefnaráði sumarið 2021. Í sömu skýrslu segir að Landsnet hafi gert tillögur að sjö valkostum sem settir voru fram í sérstakri valkostaskýrslu og að skýrslan hafi verið kynnt á vef Landsnets og á fjarfundum með landeigendum og verkefnaráði.

Þegar matsáætlunin kemur út apríl 2022 er búið að bæta við tveimur valkostum eftir að valkostaskýrslan kemur út 2.12.2021 varðandi legu Holtavörðuheildarlínu 1 ein af þeim er C4, Þverárhliðarleið um Helgavatnsskóg. C4 leiðin var aldrei kynnt fyrir landeigendum Helgavatns áður en hún var sett í matsskýrsluna og kunnum við Landsneti litlar þakkir fyrir að hafa ekki kynnt þennan valkost fyrir okkur áður en hún birtist okkur í matsskýrslunni.

Með vinsemd og virðingu

Landeigendur á Helgavatni

Pétur Diðriksson og Vilhjálmur Diðriksson ásamt fjölskyldum.

Skipulagsstofnun
b/t Þórdísar Stelli Erlingsdóttur
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

Norðtungu, 7. júní 2022

Efni: Umsögn um matsáætlun framkvæmdar Holtavörðuheidarlínu 1

Landsnet hf. hefur sent Skipulagsstofnun matsáætlun um framkvæmd Holtavörðuheidarlínu 1, sbr. 21. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021 er varðar 220 kV loftlínu milli Klafastaða í Hvalfirði að nýju tengivirki á Holtavörðuheidi, alls um 90 km langa. Allir geta kynnt sér matsáætlunina og veitt umsögn um framkvæmdina.

Undirritaður sendir inn umsögn sem landeigandi lands þar sem byggðalínan liggur um.

Að mínu mati er matsáætlunin ekki tæk til umfjöllunar í núverandi mynd. Fyrir því liggja margar ástæður. Bent er á að þó að standi skýrum stöfum í skýrslunni sjálfri að aðalvandamálið sé flutningur rafmagns milli Blönduvirkjunar og Hvalfjarðar er ekki tekinn til athugunar valkostur línu þar á milli sem er styttri og raskar búsetu og ræktun mun minna, þ.e. yfir Kjöl. Algerlega óljóst er hver örlög gömlu línunnar verða, því þó notað sé orðalagið að hún skuli með þessari framkvæmd endurnýjast, að hún sé gömul og afskrifuð o.fl, þá er slegið úr og í, í ræðu og riti, m.a. á opinberum kynningarfundum hvort hún standi, eða fari og hvort eða hvaða hlutverk hún muni hafa.

Lagðir hafa verið fram þrír kostir um legu línunnar um Þverárhlið, C1, C2 og C4. Þessir valkostir ef af verður munu skerða verulega möguleika á breyttri landnotkun og búsetu í Norðtungu. Nú þegar liggur eldri byggðalína um Norðtunguland. Ég hafna því algerlega að línan fari um Norðtungu og auki þannig á núverandi sjónmengun sem fylgir eldri byggðalínu. Vakin er athygli á að tvær tillögur að legu línunnar eru teiknaðar yfir fyrirhugað land undir frístundabyggð í Norðtungu sem hefur verið tekið úr landbúnaðarnotkun. Það er ekki pláss fyrir þetta stór mannvirki á láglandi Þverárhliðar án þess að varanlega skerðing verði á búsetuskilyrðum og afkomumöguleikum íbúa.

Auðvelt væri fyrir Landsnet að vernda náttúru og búsetuskilyrði með því að velja línustæði til dæmis yfir Tvídægru og suður Síðufjall í átt að Kljáfoss. Annar möguleiki væri að fara með línuna yfir Kjöl. Þriðji möguleikinn væri að fara með línuna frá Holtavörðuheidi og niður eftir Grjótháls.

Ljóst er að línan getur ekki farið um land Norðtungu í Þverárhlið og af þessu leiðir að matsáætlun getur ekki staðið svona hvað varðar það land sem ég hef yfir að ráða og þyrfti að veita leyfi fyrir.

Virðingarfyllst,

Magnús Skúlason landeigandi Norðtungu

Hrífa ehf. eig. Guðnabakka Umsögn um matsáætlun fyrir Holtavörðuheildarlínu 1. Kynning Skipulagsstofnunar 10. maí 2022.

Til : Skipulagsstofnun - SLS
Frá : Óttar Yngvason <ottar@iec.is>
Heiti : Hrífa ehf. eig. Guðnabakka Umsögn um matsáætlun fyrir Holtavörðuheildarlínu 1. Kynning Skipulagsstofnunar 10. maí 2022.
Málsnúmer : 202203049
Málsaðili : Landsnet hf
Skráð dags : 09.06.2022 00:00:00
Höfundur : Óttar Yngvason <ottar@iec.is>

Góðan dag.

Hrífa ehf. er eigandi Guðnabakka í Þverárhlið, þar sem gert er ráð fyrir að línan kunni að liggja.

Mótmælt er allri háspennulínulögn yfir land Guðnabakka.

220.000 volta háspennulína takmarkar stórkostlega eða eyðileggur alveg notkun lands undir og meðfram þannig raflínu. Fram kefur komið að áhrifasvæði 220.000 volta háspennulínu sé a.m.k. 200 m til hvorrar hliðar.

Gera má ráð fyrir rafmagns- og rafseguláhrifum 250 – 300 m til hvorrar hliðar, sem þýðir að 50 – 60 ha. lands verða lítt nothæfir meðfram hverjum km línunnar.

Verðmæti lands í Þverárhlið er 1 - 3 millj. króna á hektara eftir tegund nýtingar.

Ekkert er í matsáætluninni minnst á eðlilegar og sanngjarnar bætur vegna landskaða af völdum háspennulínunnar og bætur vegna tjóns landeigenda.

Lýst er eftir umfjöllun í matsáætlun um þann mikilvæga þátt framkvæmdarinnar.

Til viðbótar er rétt að nefna skaðsemi sjónmengunar af völdum risamastra, sem nær til margra km fjarlægðar frá línunni, sem og beins landskaða vegna vegaslóða og landraskis við uppsetningu risamastranna og línunnar sjálfar.

Lýst er eftir umfjöllun í matsáætlun um þessi atriði.

Af þessum sökum m.a. er alfarið lagst gegn fyrirhugaðri lagningu Holtavörðuheildarlínu 1 yfir land Guðnabakka.

Áskilinn er réttur til nánari athugasemda, mótmæla og kröfugerðar á síðari stigum málsins.

f.h. Hrífu ehf.
Óttar Yngvason

Skipulagsstofnun

Borgartúni 7b

105 Reykjavík

Garðabæ 7.júní 2022

Athugasemdir við áætlað línustæði Holtavörðuheidarlínu 1 um land Árbakka í Bæjarsveit

Við Guðni Geir Jónsson kt. 131066-4579, Þór Jónsson kt. 111161-4029 og Brynja Jónsdóttir kt. 121259-4199 viljum fyrir hönd móður okkar Helgu Jónsdóttur kt. 180635-4329 sem situr í óskiptu búi eftir föður okkar Jón Magnús Guðnason kt. 140736-3259 koma á framfæri athugasemdum við áætlað línustæði um jörðina Árbakka í Bæjarsveit. Fyrir liggur að áætlað er að endurnýja línu og að línustæði verði hið sama eða nær því hið sama um land Árbakka. Það liggur fyrir að um mun afkastameiri línu og stærra mannvirki verður að ræða með tilheyrandi raski og mengun. Tekið skal fram að jörðin Árbakki er í Þingneslandi og hefur landsvæði ekki verið skipt millum eigenda jarðanna. Eignarhluti ekkju Jóns Magnúsar og barna hennar 3ja nemur 40% af hlutdeild Árbakka í óskiptu Þingneslandi.

Undirrituðum hefur borist til eyrna að möguleikar á lagningu línu sem myndi leysa núverandi línu af hólmi bjóði upp á nýtt línustæði fjarri mannabyggð og að möguleikar þessir muni jafnvel vera ódýrari en lagning um núverandi línustæði. Sé rétt með farið er undirrituðum það óskiljanlegt af hverju sú leið er ekki farin.

Það liggur fyrir að landnýting jarða er engan veginn eins og hún var þegar núverandi lína var lögð. Á þeim tíma byggðist nýting á hefðbundnum landbúnaði og því að afla heyja fyrir búfénað. Á síðari tímum byggir nýting jarðnæðis í auknum mæli upp á þjónustu við ferðamenn sem svo aftur byggir á ómenguðu landi. Með mengun í þessu tilfalli er átt við sjónmengun, suð frá rafmagnslínunum, segulsvið, autt svæði meðfram línu (þ.e. helgunarsvæði) og annað sem línunum sem þessum fylgir. Þá má gera ráð fyrir að landeigendur sem ekki eru í ferðaþjónustu nýti landnæði sitt til að mynda undir frístundahús, annað hvort fyrir fjölskyldumeðlimi eða afkomendur núverandi eigenda eða leigi út jarðnæði til annarra sem áhuga hafa á að setja niður frístundahús á þessum slóðum. Helgunarsvæði við línu skerðir einnig möguleika á skógrækt og möguleika á kolefnisjöfnun og verðfellir því jarðnæði. Nýting eignarhluta til frístundabyggðar sem og skógræktar hefur verið til umræðu innan fjölskyldu okkar. Við teljum borðleggjandi að fyrirhugaðar framkvæmdir muni verðfella jarðnæði verulega og jafnvel koma í veg fyrir nýtingu sem þessa til fjölda ára bæði hjá þeim sem nú lifa og þeim sem landið munu erfa. Sú kvöð er ekki ásættanleg þ.e. að eignaraðilar geti ekki nýtt jarðnæði eins og hugur þeirra stendur til á hverjum tíma. Í því felst kvöð og fyrirsjáanlegt er að hún mun vara til áratuga.

Undirrituð gera ráð fyrir að hagkvæmasta leið verði valin. Komi til þess að línustæði verði óbreytt eða nær óbreytt um nefnt jarðnæði gerir fjölskyldan ráð fyrir að bætur þær sem jarðeigendum verða greiddar taki m.a. mið af þeim töpuðu nýtingarmöguleikum sem hér hafa verið nefndir og þar með töpuðum tekjumöguleikum.

Virðingarfyllst

Guðni Geir Jónsson

Grenilundi 12, 210 Garðabæ

Þór Jónsson

Háuhlíð 15, 550 Sauðárkróki

Brynja Jónsdóttir

Hvassaleiti 93, 103 Reykjavík

Holtavörðuheiðarlína 1 endurnýjun

Ég mótmæli lagningu Holtavörðuheiðarlínu alfarið um land Vindheima og þeim breytingum sem áætlað hefur verið að gera á núverandi línustæði. Land Vindheima er í dag nýtt sem frístundabyggð og útivistarsvæði og er mikið nýtt af fjórum fjölskyldum. Forsendur voru allt aðrar árið 1974 þegar núverandi samningar um Holtavörðuheiðarlínu voru gerðir þar sem landið var nýtt sem beitarnland og var staðsett langt frá byggingum.

Af þeim kostum sem kynntir hafa verið um línustæði í landi Vindheima er núverandi línustæði skásti kosturinn af öllum illum.

Ég leyfi mér að benda á nýtt línustæði frá spennuvirki á Vatnshömrum um land Fossa, Hests, milli landamerka Þingness og Fossatúns, upp hjá Varmalæk, upp í land Hellna og taka beygju í Snagaskógi að núverandi línu. Hægt er að þjónusta línuna frá Borgarfjarðarbraut með litlum veglagningum og tilkostnaði. Meðfylgjandi er teikning sem sýnir þessa hugmynd á korti.

Ég leyfir mér að minna á að núverandi lína er að vera 50 ára gömul og er talin í öllum skýrslum komin að endurnýjun að sögn eigenda. Í mínum huga er endurnýjun að fjarlægja það sem fyrir er og setja nýtt í staðinn, annars væri þetta viðbót. Ég minni á að árið 1974 var föður mínum hótað eignarnámi ef hann skrifaði ekki undir pappíra um línulagninguna, það sama er enþá gert í dag. Engar forsendur eru fyrir slíkum gjörningi þar sem komið hefur fram á fundum hjá Landsnet að línan sé viðbót við núverandi línu þó hún sé kölluð endurnýjun. Á sömu fundum hafa komið fram tillögur frá landeigendum að fara með línuna um hálendið þar sem aðrar sambærilegar línur eru og flestir landeigendur telja betri kost.

Áætlað er að nýja línan standi í 70 ár sem er langur tími í lífi hvers manns og er erfitt fyrir landeiganda að ráðstafa því landi til svo langst tíma án sanngjarns leigugjalds af landi eða riftunarsamnings af hálfu landeigenda.

Ég leyfi mér enn fremur að fara fram á nýtt leigugjald af núverandi línu eigi hún að standa áfram enda línan orðin úr sér gengin að sögn eigenda en telja samt að hún muni standa áfram.

Með kveðju
Jón Friðrik Jónsson
Vindheimum

Efni: Umsögn vegna valkosta við Holtavörðuheiðarlínu 1

Umsögn þessi felur í sér sameiginlegt álit og athugasemdir eigenda Kaðalstaða og Neðra-Ness hvað varðar lagningu Holtavörðuheiðarlínu 1, B-kafla, um landsvæði ofangreindra jarða og þá valkosti sem þar eru til skoðunar.

Eigendur Neðra-Ness og Kaðalstaða gera ekki athugasemdir við valkosti B1 (Andakílsleið) og B2 (Bæjarsveitarleið eystri) eins og þeir birtast í fyrirbyggjandi matsáætlunum.

Í nýjstu matsáætlun vegna Holtavörðuheiðarlínu 1 er dreginn upp valkostur um línustæði, nefndur B3 (Bæjarsveitarleið vestari), sem ekki hafði áður verið á borðum, um lagningu línunnar enn lengra frá bæjarhúsum í Langholti/Laugarholti en gert var ráð fyrir í valkosti B2. Með valkosti B3 færi línar yfir Hvítá allnokkru neðar en gamla Byggðalínan, gangi síðan um land Neðra-Ness og yfir í land Kaðalstaða ofan Hörðuhóla en neðst í Kaðalstaðaklettum.

Af hálfu eigenda Kaðalstaða og Neðra-Ness er þessum þriðja möguleika eindregið mótmælt. Fyrir því eru þessi rök:

1. Valkostur B3 felur í sér línulögn yfir Hvítá fyrir landi Neðra-Ness skammt neðan hins forna Langholtsvaðs. Eftir að yfir ána kemur færi línar yfir svokallaðan Dýjaflóa (votlendi) og síðan við suðurausturjaðar stórrar túnræktar sem liggur talsvert hærra í landinu. Þarna var áður örfoka melur sem græddur hefur verið upp að mestu leyti og ýmist notaður sem slægjuland eða til kornræktar. Á haustin safnast þarna fyrir hópar af álfum og gæsum, einkum þegar sáð hefur verið korni á svæðinu. Viss áflugshætta þessara fuglategunda verður því að teljast vera fyrir hendi, einkum að haustlagi.
2. Undir melasvæðinu, allt austur að Hörðuhólum neðanverðum, er að finna öflugt forðabúr afbragðs neysluvatns sem nýtt hefur verið um fimm áratuga skeið fyrir lögbýlið Neðra-Nes og sumarhús við Hörðuhóla. Í seinni tíð hefur það einnig þenað veiði- og frístundahúsum í landi Hamraenda. Svæðið hefur ekki verið kannað jarðfræðilega að neinu marki, en sú hætta er þó fyrir hendi að of mikið jarðrask kunni að spilla vatnsbólum svæðisins bæði hvað varðar gæði og magn nýtanlegs neysluvatns.
3. Á melasvæðinu, sem minnst er á í lið 1, var áður fyrir ákjósanlegur lendingarstaður fyrir minni flugvélar og eitt dæmi um að þar hafi lent sjúkraflugvél áður en vegasamband komst á við Neðra-Nes. Enda þótt ekki sé á döfnni að byggja þarna flugvöll á næstunni, er rétt að benda á að unnt er að koma þarna fyrir flugbraut í stefnu vestur-austur án mikils tilkostnaðar með lengd allt að 900 m. Línulögn skv B3 myndi lenda við austurenda slíkrar brautar og því torvelda nýtingu vegna takmörkunar á aðflugi og aukinnar hættu við lendingu.
4. Skammt austan núverandi sumarbústaðavegar er áætlað skv valkosti B3 að línar breyti um stefnu og fari beina leið um skarð milli Stórahóls og neðanverðra Kaðalstaðakletta í stefnu á Byggðalínu handan Hvítár. Þetta myndi kalla á verklegri staurastæðu við

beygjuna á mjög áberandi stað í landslaginu í námunda við afgirta skógræktar- og sumarbústaðasvæðið við Hörðuhóla, sem er rétt sunnan þess hluta línunnar sem þarna er dreginn.

5. Línustæðið mun með þessum hætti liggja verulega hærra í landi en núverandi stæði Byggðalínunnar og tilgreindir valkostir B1 og B2. Sjónræn áhrif línunnar verða þar af leiðandi mun meiri en ella. Þeirra áhrifa mun ekki aðeins gæta frá þeim bæjum sem næst standa (Neðra-Nes, Skógarnes, Efra-Nes og Kaðalstaðir) heldur einnig frá Hamraendum, Stafholtsveggjum og Bakkakoti sem og landspildu Nestjarnar í næsta nágrenni. Gamla línan og valkostir B1 og B2 eru á hinn bóginn einstaklega vel valdir með tilliti til sjónrænna áhrifa á ofangreinda staði. Þeir kostir liggja lágt í landinu, lenda í hvarfi við Kaðalstaðaklettana og Hörðuhólana ásamt því að vera minna áberandi séð frá bæjum handan Hvítár en valkostur B3.
6. Svæðið umhverfis Hörðuhóla er í hugum eigenda jarðanna framtíðarland fyrir skógrækt og sumarhús. Þegar hafa verið reist tvö sumarhús í landi Neðra-Ness og allmikil skógrækt komin á því svæði. Vegtenging og aðrir innviðir (þriggja fasa rafmagn, neysluvatnsból) eru nú þegar fyrir hendi fyrir framtíðaruppbyggingu á svæðinu. Línulögn þarna setur þessi áform öll í uppnám.
7. Valkostur B3 hefur í för með sér nýtt línustæði um land Kaðalstaða til viðbótar núverandi Byggðalínu um jörðina. Miðað við að núverandi lína verði ekki tekin niður, sem engin ákveðin fyrirheit hafa verið gefin um, er því ljóst að Kaðalstaðir verða fyrir miklum áhrifum vegna þeirra raflínulagna sem hér um ræðir.
8. B3 er ekki nauðsynlegur valkostur til að koma til móts við meginatriði í mótbárum eigenda Langholts/Laugarholts um nálægð línustæðis við bæjarstæði.

Virðingarfyllt,

Vegna Kaðalstaða 1:

Gunnar Gunnarsson, 240967-5539
Bergur Þorsteinsson 04.07.66-5899

Vegna Neðra-Ness:

Þórir G. Sigurðsson, 271249-4039
Stam Jónsson
Egala & Fróðkúla

Vegna Kaðalstaða 2:

Kristján Þorsteinsson /
1901574439 F/Helluþots
Þórhildur Þorsteinsson
211265-3619
Pólafloinn
130758-6739

Skipulagsstofnun

skipulag@skipulag.is

Reykjavík, 8. júní 2022

Umsögn um matsáætlun Holtavörðuheidarlínu 1

Vísað er til matsáætlunar Landsnets hf., sem nú liggur fyrir hjá Skipulagsstofnun, fyrir Holtavörðuheidarlínu 1, 220 kV loftlínu milli Klafastaða í Hvalfirði að nýju tengivirki á Holtavörðuheidi, alls 90 km.

Í matsáætlun hafa verið lagðir fram valkostir á landi Laugarholts, 311 Borgarnesi, sem undirritaðir eru eigendur að, þ.e. A-D og B2. Af því tilefni teljum við ástæðu til að koma að eftirfarandi athugasemdum, sbr. 2. mgr. 21. gr. laga nr. 111/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana.

Eins og fram kemur í kafla 3.2 í matsáætluninni er á þessu stigi m.a. mikilvægt að fá ábendingar sem varða þá valkosti sem Landsnet hyggst meta og þá umhverfisþætti sem Landsnet ætlar að vinna með í matinu.

Valkostir sem Landsnet hyggst meta

Landeigendur hafa á fyrri stigum komið á framfæri ábendingum til Landsnets um valkostaskýrslu um Holtavörðuheidi (sjá fylgiskjal 1). Gerðar hafa verið athugasemdir við áform í Bæjarsveit, sérstaklega um land Langholts og Laugarholts. Í þeim efnum vísast til fylgiskjals 1 og umsagnar Eiríks Blöndal og Sigurbjargar Óskar Áskelsdóttur, landeigenda í Langholti sem þau hafa jafnframt sent Skipulagsstofnun.

Landeigendur Laugarholts benda á og leggja sérstaka áherslu á að verulega skortir á að matsáætlun geri ráð fyrir að lagt verði mat á kost sem bent hefur verið á að hafi mun minni umhverfisáhrif í för með sér, þ.e. yfir Kjöl. Sé tekið tillit til heildarhagsmuna og umhverfisáhrifa þá myndi sá kostur raska búsetu og ræktun mun minna en núverandi kostir gera ráð fyrir.

Við leggjumst eindregið gegn valkosti A-D og að núverandi byggðalína verði látin standa. Við teljum B3 skásta kostinn af þeim sem settir hafa verið fram ef núverandi byggðalína yrði fjarlægð af landi Langholts og Laugarholts. Af þessu tilefni tökum við undir athugasemdir sem landeigendur Langholts hafa sent inn, þ.e. núverandi byggðalína er langt í frá í samræmi við nútíma hugmyndafræði um varðvæslu á ræktunarlandi, sjálfbærni og fæðuöryggi þjóðarinnar. Eins og þar er bent á er annar valkostur tækur sem tæki betur mið af þessum áherslum þar sem fyrirhuguð Holtavörðuheidarlína 1 væri færð frá ræktuðu landi og eftir Grjóthálsinum sem er almennt talið rýrt land. Þessi leið er rúmum km styttri en lagnaleið núverandi byggðalínu og kemur í veg fyrir að verðmætt land þar sem stunduð er ræktun, landbúnaður og ferðaþjónusta og að verðmætu veiðisvæði sé fórnað og um leið tekið mið af og tillit til heildarhagsmuna sem eru undir.

Í athugasemdum til Landsnets voru jafnframt gerðar almennar athugasemdir við þær forsendur sem byggt var á við skýrsluna, bent á að rannsókn málsins væri ábótavant, litið hafi verið framhjá mikilvægum matsþáttum sem og að tilgangur framkvæmdarinnar sé ekki byggt á traustum eða fullnægjandi forsendum. Á sambærilegum sjónarmiðum er byggt í umsögn nágretta okkar í Langholti sem við tökum heilshugar undir að öllu leyti.

Eigendur Laugarholts
Þórarinn Blöndal
Þorvaldur Blöndal
Þórmundur Blöndal

Örn Þ. Re Holtavörðuheildarlína 1

Til : Skipulagsstofnun - SLS <skipulag@skipulag.is>
Frá : Örn Þorvaldsson <ornthorv@gmail.com>
Heiti : Örn Þ. Re Holtavörðuheildarlína 1
Málsnúmer : 202203049
Málsaðili : Landsnet hf
Skráð dags : 10.06.2022 00:00:00
Höfundur : Örn Þorvaldsson <ornthorv@gmail.com>
Viðhengi [image001.jpg](#)

Sæl.

Er þetta betra er eins (stafsetning aðeins löguð)?

Kveðja Örn Þ.

P.S. Vinsamlega staðfestu þetta og að það sé fullgilt varðandi tímafrest. Viltu einnig senda mér þetta gallaða til baka þarf að láta laga!

Til Skipulagsstofnunar 8. júní 2022

Kerfisáætlun v. Holtavörðuheildarlínu 1

Eins og undirritaður hefur áður bent á er ekki þörf á að endurnýja núverandi byggðalínu fyrr en eftir 20 ár. Því síður að byggja nýja kynslóð byggðalínu (eins og Landsnet kallar það) byggðalínu sem stiklar á milli Vestur-, Norður- og Austurlands og kemur ekki við í öllum tengivirkjum núverandi byggðalínu Landsnets.

Undirritaður getur þó tekið undir að flýta megi endurnýjun núverandi byggðalínu svo framarlega sem hún muni liggja í sömu línuleið og núverandi byggðalína liggur og kæmi við í öllum tengivirkjum Landsnets á svæðinu.

Athugasemdir undirritaðs við fyrirætlanir Landsnets um Holtavörðulínu 1 eru eftirfarandi:

Að Holtavörðulínu 1 eigi ekki að byggja! Að tengivirki á Holtavörðuheidi eigi ekki að byggja, fyrr en mögulega þegar framleiðandi raforku með vindrafstöðvum kæmi þar á heiðinni. Því alltaf má byggja nýtt tengivirki inni í endurnýjaða byggðalínuna!

En eins og undirritaður segir þá á að endurnýja byggðalínuna á sama stað og núverandi byggðalína er / liggur / í sömu línuleið og á milli þeirra tengivirkja Landsnets sem þar eru fyrir. Það væri gert á þann hátt að endurbyggður væri kafli og kafli í einu með gömlu línuna (að mestu) í rekstri á meðan eins og Landsnet ætlar sér að gera varðandi endurnýjun Rangárvallalínu 1 milli Akureyrar og Skagafjarðar.

Endurnýjuð byggðalína (undirritaðs) væri 220 kV 550 MVA, af sömu stærð og gerð og áætluð Holtavörðuheildarlína 1 (Landsnets) á að vera, en án jarðvírs eyrnanna nema þeir línustaurar sem næstir væru hverju tengivirki. Endurnýjuð byggðalína á skilyrðislaust að liggja frá Brennimel eins og hún gerir í dag (en ekki frá Klafastöðum) – til Vatnshamra – Hrutatungu – Laxárvatns – Blönduvirkjunar (inn Blöndudalinn áfram á tveggja línustaurastæðu) – til Varmahlíðar - og til Rangárvalla við Akureyri! Allstaðar í sömu línuleið og gamla byggðalínan liggur núna. En kjörið væri að leiðrétta línulögnina á þeim stöðum þar sem að hún; liggur illa við veðri, fer illa í landslaginu, er nærri náttúrufyrirbærum ásamt að vera nærri hífýlum landsmanna, bænda og búfænaði þeirra.

Eins og undirritaður segir þá á endurnýjuð byggðalína að tengjast öllum tengivirkjum Landsnets með nýjum innitengivirkjum og síðan verði allt / öll tengivirkin endurnýjað á sama hátt í framhaldinu. Mikilvægi tengivirkjanna og ástand búnaðar þeirra á byggðalínunni skal metið og síðan forgangsraðað samkvæmt því.

Á Brennimel sem dæmi þar kæmi nýtt 220kV / 132kV tengivirkishús vestan núverandi úti tengivirkis sem svo væri

stækkað og allar línur á Brennimef tengdar þar inn í framtíðinni.

Þetta væri gert á sama máta og tengivirkíð í Hamranesi var byggt (sem er annað stærsta tengivirkí landsins) við og undir Ísallínum 1 og 2 sem var gert með báðar línurnar að mestu í rekstri á meðan, árin 1989-92.

Það sama á við um Vatnshamratengivirkíð eins og Brennimefstengivirkíð, að byggja nýtt innitengivirkí vestan núverandi úti tengivirkí sem svo væri stækkað og allar línur á Vatnshömrum tengdar þar inn í framtíðinni.

Þetta væri eðlileg endurnýjun byggðalínunnar og kallar því ekki á umhverfismatsferli! Ekki á sama hátt og gengið hefur á síðustu 10 árin með Blöndulínu 3 og Suðurnesjalínu 2! Þar sem margir landeigendur hafa mátt þola og orðið fyrir ágengni, frekju og óhreinlindi Landsnets sem hefur með öllum ráðum reynt að þrýsta Blöndulínu 3 Suðurnesjalínu 2 og nú Holtavörðuheiðarlínu 1 í gegn. En á meðan hefur Landsnet látið hjá líða að þjónusta almenning í landinu eins og fyrirtækinu ber og sannaðist svo illilega í óveðrinu fyrir tveimur og hálfu ári, þegar einu línurnar sem lágu til byggðarlaganna hrundu og allt varð rafmagnslaust!

Samhliða og að verki loknu, þá væri öll gamla byggðalínan fjarlægð og öll merki um hana afmáð!

Blöndulínu 3 á að hætta við þar sem ekki verður þörf fyrir hana eftir endurbyggingu núverandi byggðalínu eins og undirritaður leggur hér til.

Að láta gömlu byggðalínuna standa áfram eins og Landsnet vill er ekki skynsamlegt því þegar mögulega væri þörf á henni til raforkuflutninga eftir um 70 ár, þá væri hún þegar ónýt.

Þessi endurnýjaða byggðalína eins og undirritaður leggur til að verði byggð, í stað nýrrar viðbótarlínu Holtavörðuheiðarlínu 1 Landsnets, er þó óþarflega snemma á ferðinni því enn eru eftir um 20 ár af líftíma hennar og einnig er flutningsgetan ennþá fullnægjandi. Sem er eins og sjá má á álaginu á nýlega tvöfaldaðri byggðalínunni milli Kröflu og Fljótsdals Kröflulínu 3 (nýja línan) og Kröflulína 2 (gamla línan) er milli 0 - 40 MW, sá flutningur deilist núna á þessar tvær línur sem samanlagt gætu flutt um 750- 800 MW sem er um 5% álag á línunum. En þessa tvöföldun byggðalínunnar var þrátt fyrir þetta bráðnauðsynlegt að gera strax, að mati Landsnets!

Af þessu leiðir að reka mætti endurnýjaða 220 kV byggðalínu, þá sem undirritaður leggur til á 132 kílóvoltum næstu áratuginu, þótt að línan og rofarnir fyrir hana, hafi verið endurnýjuð og stækkuð í 220 kV.

Bygging Hrutatungulínu 1 sem Landsnet áformar núna, sem ekki kemur við í öllum tengivirkjum, kallar þar af leiðandi á nýja línu byggingu þ.e. endurnýjun núverandi byggðalínu strax í framhaldinu eða eftir um 15 ár. Byggðalínurnar tvær væru samanlagt að flytja að meðaltali um 90 MW en gætu flutt 750- 800 MW, það má því segja að önnur línan sé óþörf “og að hún í raun gangi tóm” milli Hvalfjarðar og Fljótsdals.

Bygging Hrutatungulínu 1 ásamt Blöndulínu 3, það að hafa tvöfaldar byggðalínur milli Hvalfjarðar og Fljótsdals rýrir umhverfið / náttúru Íslands gífurlega og er umhverfislega óásættanlegt!

Það er engin þörf á stórtækum raforkuflutningum milli landshluta fyrir Álver á Reyðarfirði. Né heldur að til séu mörg hundruð MW aflögu hvorki á Suðurlandi né á Norðurlandi til að flytja milli landshluta. Auk þess mun raforkuframléiðslan að öllum líkindum í framtíðinni byggjast upp vítt og breytt um landið og nær notandanum.

Landsnet hefur nú þegar slæmt orð á sér ekki síst fyrir ágengni varðandi Blöndulínu 3 og Suðurnesjalínu 2 auk sofandaháttar varðandi varalínur til byggðarlaganna á Norðurlandi. Það mun ekki lagast ef fyrirtækið ætlar sér að þrýsta í gegn Holtavörðuheiðarlínu 1 og síðan annarri (ónefndri) línu þaðan og til Hrutatungu, og þaðan enn annarri (ónefndri) línu alla leið til Blönduvirkjunar. Allt eru þetta óþarfur línur sem munu rýra ásýnd Ísland og náttúru landsins til næstu 70 - 100 ára! Um leið munu þær rýra verulega lífsgæði landsmanna og þeirra sem um landið ferðast, allt er þetta á ábyrgð Landsnets!

Kópavogi 8. júní 2022

Örn Þorvaldsson

P.S. Undirritaður er rafiðnaðarmaður og fyrrverandi starfsmaður Landsvirkjunar og Landsnets sem unnið hefur að uppbyggingu raforkukerfisins, viðhaldi og eftirliti þess.

fim., 9. jún. 2022 kl. 10:23 skrifaði Skipulagsstofnun - SLS <skipulag@skipulag.is>:

Sæll

Þetta er móttækið en word skjalið er mjög ill læsilegt þ.e. uppsetningin á því.

Kv. Gríma Eik

Gríma Eik Káradóttir

skjalavörður, teymi rekstrar og þjónustu / Archivist

Skipulagsstofnun - National Planning Agency

Borgartún 7b, 105 Reykjavík, Ísland – Iceland

sími 595 4100

Grima.Eik.Karadottir@skipulag.is

www.skipulag.is

www.facebook.com/skipulagsstofnun

From: Örn Þorvaldsson <ornthorv@gmail.com>

Sent: miðvikudagur, 8. júní 2022 22:19

To: Skipulagsstofnun - SLS <skipulag@skipulag.is>

Subject: Holtavörðuheildarlína 1

Komið þið sæl.

Hér kemur gagnrýni undirritaðs á matsáætlun fyrir Holtavörðheildarlínu 1 220 kV Landsnets, í viðhengi.

Kveðja Örn Þorvaldsson.

P.S. Vinsamlega staðfestið að athugasemdir undirritaðs hafi skilað sér innan tímamarka.